"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 24 d. GRUODŽIO (DECEMBER) 1915 M. — No. 52

Didēji Karē.

Ant Balkanų talkininkų priešams vis dar sekasi, nors sunku pasakyti, ar ilgai jiems seksis. Austrai jau suvisu išstumė montenegrus iš Bosnijos, kur jie buvo užėmę šmotelį Austrijos teritorijos, o sujungta austro-vokiečių kariumenė lenda vis giliau į Montenegro ir stumia sujungtą serbų ir montenegrų kariumenę. Ir pietu e sujungtai vokiečių ir bulgarų kariumenei taipgi sekasi neblogai, nes ji išstumė francuzus ir anglus iš Serbijos teritorijos Grekijon. Francuzai vienok drutina Salonikų portą ir nori jį paversti į neįveikiamą, tokią jau, kaip Dardanelių tvirtovę. Gabena ten daugiau žemės kariumenės, bet tuom tarpu nemėgina pirmyn žengti, nes neturi tiek kareivių, kiek reikia priešų įveikimui.

Vokietija ir Bulgarija nuo Grekijos pareikalavo, kad ji neleistų talkininkams savo teritorijoj rengti tvirtovių, bet Grekija atsisakė tai padaryti, nes tąsyk ji butų įtraukta karėn su talkininkais, o jie, nors ant sauszemio vokiečiai ir bulgarai, turėdami daugiau kareivių, juos sumuštų, su savo laivynu gali išnaikinti Grekijos pajurius, o jų, nors vokiečiai pasiųstų ir daugiausiai žemės kareivių, apginti negalėtų. Todėl Grekija atsisakė išpildyti Vokietijos reikalavimus, bet apreiškė, jog ir Vokietija gali Grekijos teritorijoj talkininkų kariumenę vaikyti, kad tik bulgarų kariumenė Grekijon neitų. Rodosi, kad austrai ir vokiečiai ir nori karę perkelti į Grekijos teritoriją, nes gabena vis daugiau kareivių prie Grekijos rubežių priešais portą Saloniki, kur yra francuzų kariumenė.

Albanijon italai vėl atgabeno daugiau kareivių, tai ten gaudy i serbų nei vokiečiai, nei austrai neina. Kiek Albanijoj išsodinduta italų, tikrai nežinia, bet manoma, kad jų yra tiek, kad gali suvaldyti albanus, jeigu jie norėtų sukilti ir padėti vokiečiams mušti serbus.

Nors Rusijos caras žadėjo Serbijai atsiųsti pagelbą, bet iki šiol nesiskubina pažadėjimą išpildyti. Turbut Rumanijos savo pusėn patraukti nepasisekė, o per tai ir rusų kariumenė per jos teritoriją negali eiti Bulgarijon, nes ir ta kariumenė, kokia buvo sutraukta prie Rumanijos rubežių ir Bessarabijoj, tapo atšaukta ir pasitraukė į šiaurius. Manoma, kad dabar Rusija nori su didesnėmis pajiegomis įsiveržti Bukovinon ir Vengrijon ir pastoviai apvaldyti rumanų apgyventus kraštus. Tuom ji parodytų, kad gali nuo austrų įsiveržimo apginti Rumanijos teritoriją, kuom padrąsintų bijančia karės pasekmių jos valdžią.

Kituose karės frontuose Balkanuose nieko svarbaus neatsitiko, bet matyt, kad ten turkai, gavę pastiprinimą nuo vokiečių, rengiasi prie svarbesnio veikimo. 300,000 turkų kariumenė, po vokiečių aficierų vadovyste jau prirengta įsiveržti Egyptan. Jos sustiprinimui ir vokiečiai siunčia gana didelę kariumenę. Iš Londono vienok praneša, buk padėti talkininkams į Raudonasias jures, taigi prie Egypto rubežių, Japonija siunčia savo karišką laivyną. Iš ten taipgi praneša, buk ir Abisinija talkininkams žada 200,000 kareivių pasiųsti. To užtektų gal atmušimui turkų ir vokiečių, nes anglai Egypte turi suviršum 200,000, o dar 100,000 gali nuo Dardanelių Egyptan pasiųsti. Tą, rodos, anglai ir padarys, nes jie atšaukia didesnę dalį savo kariumenės nuo pusalio Gallipoli ir nuo Dardanelių.

Ant piet-vakarinio karės lauko nieko svarbesnio neatsitiko. Smarkus mušiai italų su austrais eina vis prie miesto Goerz, bet iki šiol be pasekmių, nors daug lengvesnių išlygų, negu iki šiol jie taikytis norėjo, kuomet juose abidvi pusės daug kareivių žudo; nei viena pusė kito įveikti negali, miestas, nors beveik visai išgriautas, yra dar vis austrų rankose, bet ir jie neįstengia nuo jo italus nuvyti ir miestą nuo apgulimo paliuosuoti. Isonzo paupiuose eina taipgi smarkus mušiai, nors kariumenių veikimą trukdo blogas oras ir sniego pusnys kalnuose. Į šiaurius nuo San Michele italai išvijo austrus iš jų pozicijų. Ant Kern kalvų ungarų kariumenė pasidarė sau apkasus, apsikrovė sušalusiais kareivių kunais.

Rytuose, taigi ant karės lauko Rusijoj, nieko svarbaus neatsitiko. Hindenburgo kariumenė tapo sustiprinta ir vėl mėgina žengti šiaurių link prie Rygos ir Dvinsko, bet čia vokiečiams vis nesiseka, nors, kaip galima manyti, jie jau pradeda atsilaikyti ten, kur pirma rusai juos atgal stumė. Į šiaurius nuo ežero Madziol vokiečius pasiekė nepasisekimas: viena jų kariumenės dalis, kuri peržengė liniją rusiškos artilerijos šuvių, tapo veik suvisu išnaikinta. Priešakinės kariumenių dalįs susirėmė prie Raggasem, Autening ir Tukum, bet rusų kanuolių šuviai privertė juos atgal trauktis. Į šiaur-ryčius nuo Dvinsko, prie Mioschel ir Sarkunų rusai sumušė dalį vokiečių kariumenės. Bet visi tie susirėmimai ir laimėjimai vienos ar kitos pusės buvo menki, neturinti didelės svarbos.

Iš Berlino nuolatai pranešama apie besididinantį neužganėdinimą Rusijoj ir rengiamą revoliuciją, o kaip kur didesniuose miestuose jos sukilimą, bet kiek yra teisybės tose Berlino žiniose, sunku žinoti. Kad Rusijoj žmonės gali but neužganėdinti, to užginčyti negalima, nes neužganėdinimui priežasčių netruksta, bet nuo neužganėdinimo iki revoliucijai, įsiveržus priešui ir jam naikinant Rusiją, yra gana toli.

Ant mušio lauko vakaruose, kaip rodosi, rengiasi kas nors svarbesnio, tą rodo ir prašalinimas nuo vadovavimo Anglijos kariumenės generolo French, kurio vietą užėmė jaunesnis generolas Haig. Laikraštis Observer garsina, buk vokiečiai rengiasi Anglijon veržtis ir tam renka kariumenę Belgijos pakrantėse. Kad vokiečiai norėtų Anglijon įsiveržti, apie tai niekas neabejoja, tik tą nelengva išpildyti, nes angliškas kariškas laivynas, kaipo kur kas drutesnis už vokišką, neleis pervežti Anglijon vokiškos kariumenės.

Vokiečiai, gavę pastiprinimą, mėgino veržti anglų pozicijas į šiaur-ryčius nuo Ypres. Pirmiausia paleido debesius troškinančių gazų, o paskui kareiviai mėgino anglus atakuoti, bet anglų ir francuzų artilerija juos atgal atmušė. Nieko svarbesnio ant vakarinio karės lauko pereitą savaitę neatsitiko, bet, kaip žinovai mano, vokiečiai visuose frontuose, taigi ir vakaruose, rengiasi prie smarkesnio veikimo, nes Vokietijos gyventojai vis drąsiau ir garsiau reikalauja karės užbaigimo, o juo ilgiau užsitraukia karė, juo sunkiau vokiečiams pasidariusias kariumenėj spragas užkimšti, o Rusija ir Anglija dar visų savo pajiegų karėn nepasiuntė, užsitraukiant ilgiau jai, jų kariumenių pajiegos didinasi, o vokiečių eina silpnyn. Todėl ant visų mušio laukų vokiečiai nori mėginti pirmyn žengti, o jeigu bent svarbesnėse vietose tas pasisektų, jie savo priešams kaipo pergalėtojai taiką pasiulytų.

Žinovai mano, kad dabar vokiečiai nori vėl mėginti traukti Paryžiun. Jeigu pasisektų tą miestą paimti, jie tikisi ten rasti miliardą doliarių aukso, ko Vokietijoj truksta, o paskui pasiulyti talkininkams taiką ant šiol jie taikytis norėjo, kuomet žudė; nei viena pusė kito tikėjosi priešus įveikti.

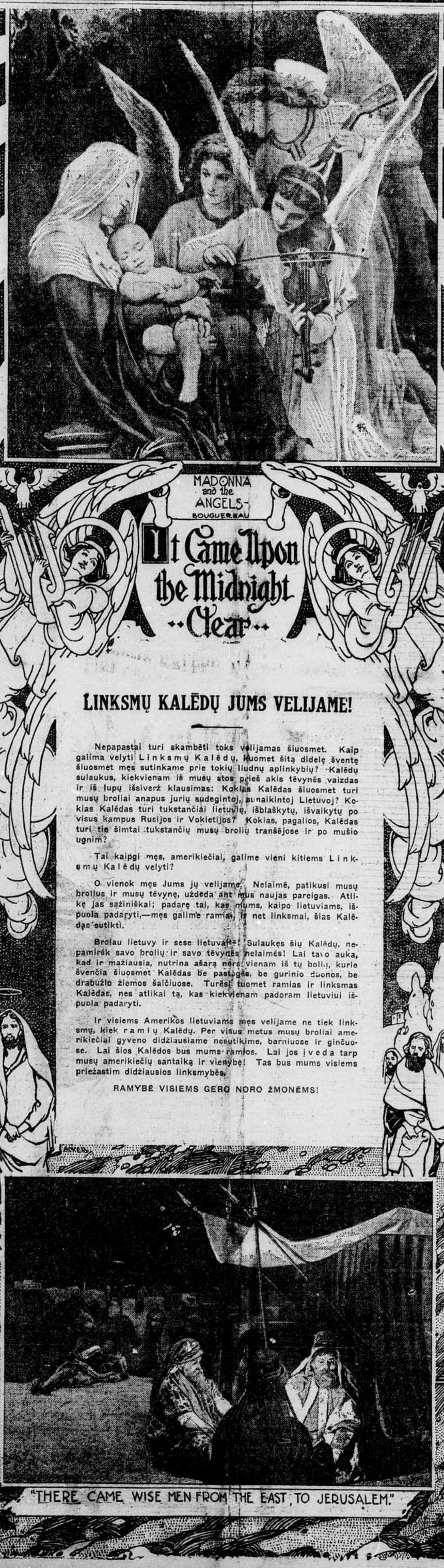

Iš Karės Lauko.

RUSŲ FRONTAS

AUSTRAI RUSIŠKAI PERSIRĖDĘ.

Petrogradas. Oficialis rusų pranešimas gruodžio 15 d. praneša sekančiai:

"Netoli Ukskul (Dvinsko apielinkėses) orlaivis numetė bombų. Apielinkėse Jakobstadto (Kuršėje) artilerijos ugnis sustiprėjo. Rygos distrikte musų artilerija keliose vietsoe išvaikė vokiečius, užimtus savo pozicijų fortifikavimu.

"Apie Dniestrą, Usickos distrikte, į šiaurius nuo Čolešiki, musų kavalerijos pulko skautai susitiko su priešo skautais, kurie buvo apsirėdę rusiškais šinieliais ir kepurėmis. Kuomet musų skautai norėjo juos sustabdyt, tai tie atidarė ugnį. Musų skautai atsakė jiems tuom pačiu ir išdalies išvaikė, išdalies išnaikino persirėdžiusius austrus."

SAKO, PERSAI PAĖMĖ 300 KAZOKŲ.

Berlinas. Ateina žinios iš Konstantinopolio, kuriose sakoma, kad persai po vadovyste Tishidado, sumušė rusus po vadovyste gen. Samanovo šiaur-rytinėj Persijos dalyj. Trįs šimtai kazokų, sakoma, pakliuvę nelaisvėn.

Jokių patikrinimų šios žinios nėra.

ATMUŠĖ MAŽUS RUSŲ UŽPUOLIMUS.

Berlinas. Vokiečių oficialis pranešimas, išleistas gruodžio 16 dieną, paduoda sekančias žinias:

Von Hindenburgio grupė: Rusų kariumenė, kuri įsilaužė į musų tranšėjas į šiaurius nuo Drisvetos ežero (Zarasų paviete, Kauno gub.) tapo išmesta atgal per musų kontrataką. Apielinkėse upės Berezinos priešo pirmyneiga subyrėjo nuo musų pėstininkų ugnies.

Princo Leopoldo grupė: Dalykų stovis be permainos. Laike nakties buvo mažesnių susirėmimų tarpe patrolių.

Gen. von Linsingeno grupė: Priešo atakas netoli Berestiany nenusisekė. Rusų aeroplianas tapo priverstas nusileisti į rytus nuo Lucko, netoli nuo austro-vengrų."

RUSAI PRANEŠA APIE LAIMĖJIMUS.

Petrogradas. Gruodžio 17 d. rusų štabas išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Į šiaurius nuo Drisvetos ežero buvo keletas susirėmimų, kurie užsibaigė mums pasekmingai. Mes užgriebėm tulą skaitlių belaisvių, kulkasvaidžių ir elektriškų prožektorių (lempų, kurios meta stulpus šviesos). Pereita naktis pasižymėjo tuom, kad priešas mėgino prisiartinti prie musų pozicijų, kurios gina tiltagalį ant upės Ikva, netoli Muravicy, apie 26 verstai į šiaurius nuo Dubno. Pavakarėn priešas, dėlei musų ugnies, sugrįžo į savo pozicijas. Į rytus nuo Bučač (Galicijoj) priešas du sykiu mėgino užpulti ant augštumų netoli Miedviednica, bet musų ugnis atmušė abudu ataku."

Tą pačią dieną vokiečių štabas išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Rusų atakai tarp ežerų Naroč ir Miedziol (Vilniaus gub.) laike nakties ir auštant, tapo atmušti, prie pat musų pozicijų; priešas turėjo pusėtinų nuostolių. Šimtas ir dvidešimts vyrų liko musų rankose."

RUSAI PAIMA PERSIJOS MIESTĄ.

Londonas. Iš Petrogrado pranešama, kad rusų kariumenė užėmė svarbų Persijos miestą Hamadan. Oficialis rusų pranešimas skelbia, kad ant Kaukazo, prie ežero Van, vienas rusų pulkas po smarkaus mušio išvaikė po kalnus burį kurdų. Kurdai paliko 60 lavonų ant mušio lauko. Rusų nuostoliai buvo menki.

KAIZERIS LIEPOJUJE...

Berlinas. Gruodžio 15 d. oficiališkai pranešta, kad kaizeris Vilius, po ilgos kelionės į von Hindenburgo armijas ir apžiurėjęs kariškas laivyno dirbtuves Liepojuje, sugrįžo Berlinan, kur jis prabus tulą laiką.

RUSŲ PRANEŠIMAS.

Petrogradas. Gruodžio 19 d. išleistas oficialis rusų pranešimas skelbia sekančiai:

"Į šiaurius nuo ežero Medziol priešo koliumna, kuri neišmintingai prisiartino prie musų kanuolių, tapo išvaikyta su dideliais nuostoliais.

"Pėtnyčios nakčia priešas du syk pradėjo ofensyvą priešais Podčereviči stotį, bet tapo p musų ugnį atmuštas."

Tą pačią dieną vokiečių išleistas oficialis pranešimas skelbia sekančiai:

"Nedideli rusų pulkeliai, užpuolusieji ant musų pozicijų įvairiose vietose, tapo atmušti atgal."

VAKARŲ FRONTAS

ANGLŲ VYRIAUSIS VADAS ATSTATYTAS.

Londonas. Generolas Sir John French, vyriausis vadas angliškų armijų, kovojančių Belgijoj ir Francuzijoj, tapo atšauktas, o jo vieton tapo paskirtas gen. Sir Douglas Haig. Šito atšaukimo jau pirmiaus tikėtasi, nes valdžia persitikrino, kad ten reik vikresnio ir gabesnio vado.

Oficialis pranešimas apie tai skelbia sekančiai:

"Gen. Sir Douglas Haig tapo paskirtas, vieton field-maršalo Sir John French, vyriausiu vadu armijų, esančių Francuzijoj ir Fliandruose.

"Nuo pat pradžios karės, per 16 mėnesių field-maršalas French gabiai vedė musų armijas Francuzijoj ir Fliandruose ir jis dabar, sulyg savo locno prašymo, atsisakė nuo komandos.

"Jo Karališkos Didybės valdžia, pilnai apkainuodama pažymėtiną tarnystę, kurią fieldmaršalas French atliko savo tėvynės naudai, prašė jo priimti vyriausią vadovystę kariumenės, esančios Anglijoj ir field-maršalas French priėmė tą vietą.

"Karaliui buvo smaga apdovanoti Sir John French'ą titulu Anglijos viskonto."

VOKIEČIAI ATSILYGINO SU ANGLAIS.

Londonas. Anglų kariumenė netoli Armentiers dviejose vietose įsilaužė į vokiečių tranšėjas ir jas užėmė gruodžio 16 d. nakčia. Vokiečiai nustojo 70 vyrų. Ant rytojaus vokiečių oficialis pranešimas paskelbė, kad vokiečiai padarė kontr-ataką ir anglus atgal iš ten išvijo.

TIKISI DIDELIO VOKIEČIŲ UŽPUOLIMO.

Londonas. Žinios, ateinančios iš įvairių šaltinių, nurodinėja, kad vokiečiai buk rengiasi prie naujo didelio užpuolimo, idant perlaužus anglo-francuzų frontą. Sakoma, kad didelė daugybė kanuolių ir kariumenės traukia linkui vakarų ir tik nežinia, kurioj vietoj vokiečiai savo naują žygį pradės.

Daugelis mano, kad vokiečiai, atradę, jog talkininkų linijos Belgijoj ir Champagne provincijoj yra perkietas riešutys sukrimtimui, dabar mėgins veržtis prie St. Mihiel, į pietus nuo Verdun tvirtovės, kur jie jau nuo senai yra įsivarę aštriu kaltu į francuzų frontą.

TVANAI SULAIKO VEIKIMĄ.

Paryžius. Pasidariusieji nuo didelių lietų tvanai sulaiko armijų veikimą šiaurinėj Francuzijos dalyj. Kitose francuzų fronto dalyse eina tik artilerijos ugnis.

Septyni francuzų orlaiviai užpuolė ant vokiečių tvirtovės Metz ir numetė ten 53 bombas ant geležinkelio stoties.

BALKANUOSE

TALKININKAI FORTIFIKUOJA SALONIKUS.

Londonas. Talkininkai padarė su Grekija sutartį, sulyg kurios Grekija paveda talkininkams didelį plotą žemės apie Salonikus. Talkininkai jau pradėjo dirbti fortifikacijas Salonikų apgynimui, jeigu teutono-bulgarai mėgintų vytis paskui besitraukiančią atgal talkininkų kariumenę. Daug sunkių kanuolių ir kulkasvaidžių jau pastatyta ant pozicijų aplink Salonikus ir didieji talkininkų laivyno laivai renkasi Salonikų uostan, kad savo kanuolėmis prigelbėti Salonikų apgynimui.

Grekija ištraukė visą savo kariumenę iš Salonikų distrikto ir paliko talkininkams liuosas rankas.

Amsterdamas. Vokiečių laikraštis Koelnische Zeitung garsina sekančią žinią:

"Bulgarų valdžia pranešė Grekijai, kad neutralė žemės juosta išilgai Greko-Bulgariško rubežiaus nebus palaikoma, nesą dabar talkininkai jau randasi ant Grekijos žemės" (Mat, Grekija ir Bulgarija sutarė, jog isvengimui nesusipratimų abidvi viešpatijos nuskiria išilgai rubežiaus neutralę juostą, kelias mylias plačią).

KUR KRYPS RUMANIJA?

Zurich, Šveicarijoj. Visų akis dabar atkreiptos į Rumaniją. Iš nekurių vietų ateina gandas, buk Rumanijos karalius Ferdinandas dabar gali prisijungti prie teutonų ir pradėti karę su Rusija. Talkininkų pasitraukimas iš Serbijos, sakoma, padaręs tokį įspudį ant Rumanijos, kad talkininkai esą negali tikėtis, kad Rumanija prie jų prisijungtų. Rumanijos laikraščiai, sakoma, kuone vienbalsiai dabar priešinasi, kad Rumanija susidėtų su talkininkais, nesą ją sutiktų tas pats, kas sutiko Serbiją.

ITALAI IŠSODINA KARIUMENĘ ALBANIJOJ.

Rymas. Gruodžio 16 d. italų valdžia oficiališkai paskelbė, kad išsodinimas italų kariumenės Albanijon atsibuvo pasekmingai. Skaitlius išsodintos kariumenės nėra paduotas, bet privatiškos žinios spėja, kad turėjo but išsodinta apie 120,000 pėstininkų ir raitelų sykiu su artilerija.

NEAPLEIS SALONIKŲ.

Paryžius. Daug kalbama apie tai, ar talkininkai apleis Salonikus, ar ginsis juose. Telegramas iš Salonikų praneša, kad vienas aficieras pasakė: "Jūs galite but užtikrinti, kad talkininkai neapleis Salonikų, kol karė nenžsibaigs."

Salonikų gyventojai bėga iš miesto ir laivais keliasi į kitas Grekijos dalis.

TEUTONAI TRAUKS Į SALONIKUS.

Londonas. Vokietija rengiasi prie naujo užpuolimo. Manoma, kad teutonai, išviję talkininkus iš Serbijos, neleis jiems užsilikti ir Salonikuose. Menama, kad tą mėgis atlikti vien tik austrų ir vokiečių kariumenė, nes Grekija buk davusi suprasti, jog ji jokiu budu nejsileis Grekijon bulgarų.

Laikraščio Daily Mail korespondentas iš Atėnų praneša, kad sulyg jo apskaitliavimo prie Grekijos rubežiaus turi buti apie 200,000 teutonų kariumenės.

SERBAI SUMUŠA BULGARUS ALBANIJOJ.

Londonas. Serbų kariumenė, suvaryta Albanijon, šiek-tiek atsigriebė ir atkeršino bulgarams. Trįs tukstančiai bulgarų po dviejų dienų atkaklaus mušio laike baisios audros, persikėlė per upę Drin. Pasitraukusieji atgal serbai parsigabeno daugiaus pastiprinimų ir ant rytojaus subrukė bulgarus atgal skersai upę.

GREKIJA ATSISAKO IŠMESTI TALKININKUS.

Atėnai. Teutonai pasiuntė Grekijai formališką protestą prieš tai, kad ji leidžia talkininkų kariumenei daryti fortifikacijas Salonikų apskrityj. Grekijos valdžia atsakė, kad ji neturinti pajiegų talkininkams užginti tai daryti, nesą "tas reikalinga yra jų saugumui." Grekija gi saugumą jų armijos gvarantavo.

Nekurie mena, kad Grekija paslaptai yra susitariusi su Vokietija ir kad ji leis talkininkams daryti viską patol, pakol Grekija neprisipažins, kad ji yra persilpna priešintis talkininkams. Tuomet Vokietija prisiims rolę "gelbėtojo" ir siųs savo kariumenę į Salonikus.

Teutonai traukia didelį skaitlių kariumenės prie Grekijos rubežiaus.

ITALŲ FRONTAS

ITALAI SUARDĖ GORITZO FORTĄ.

Geneva. Telegramas iš Laibach, Austrijoj, praneša Genevos laikraščiui Tribuna, kad artilerijos mušis, kuris prasidėjo vakar (gruodžio 17 d.), dar vis tebesiaučia aplink austrų tvirtovę Goritz. Šita kova yra pasiučiausia iš visų, buvusių laike pastarųjų kelių mėnesių.

Austrų kontr-atakai prie Piava tapo atmušti su dideliais austrams nuostoliais ir išlaukiniai tvirtovės Goritz fortai tapo italų artilerijos į dulkes paversti. Vyriausią komandą austrų kariumenėj apėmė kunigaikštis Eugenijus.

Austrų oficialis pranešimas pripažįsta, kad italai smarkiausiu budu spaudžia austrus, bet kad visi italų atakai esą atmušti. Goritzo miestas esąs labai sunaikintas.

KARĖ IR AMERIKA

AUSTRIJOS ATSAKYMAS AMERIKAI.

Vienna. Gruodžio 15 d. Austrija atsakė ant Amerikos notos, kuri buvo pasiųsta dėlei laivo Ancona torpedavimo. Austrijos atsakymas tapo priduotas Amerikos ambasadoriui F. C. Penfield'ui Viennoje. Austrijos nota yra taip pat aštri, kaip kad ir prezidento Wilsono nota. Austrija tvirtina, kad daugelin žvilgsnių Amerikos nota yra nepamatuota ir nepilna; kad Amerika nepaduoda jokių faktų nei liudininkų, kuriais ji remiasi ir reikalauja, kad Amerikos valdžia tai pristatytų.

Viennos laikraščiai yra labai pasipiktinę Amerikos notos aštrumu. Vienas laikraštis rašo net šitaip: "Baltasis Namas Washingtone dar nėra Augščiausis teismas visam pasauliui ir jo nusprendimas dar nėra geras verdiktas."

Vokiški laikraščiai pagiria Austrijos atsakymą.

Washingtonas. Gruodžio 17 d. prezidentas Wilsonas turėjo pasikalbėjimą su savo kabinetu dėlei Austrijos atsakymo. Nors tikrai nežinia, kas buvo nutarta, tačiaus manoma, kad Amerika duos Austrijai progą pasiteisinti ir pristatys jai nekuriuos dokumentus apie Anconos torpedavimą ir amerikonų nuskandinimą.

Vienna. Gruodžio 20 d. Austrijos premieras Burian tapo skubiai pakviestas prie ciesoriaus Prano Juozapo, kur jis turėjo ilgą pasikalbėjimą.

Austrijoj sukilo nepaprastai didelė Amerikos neapykanta.

Washingtonas. Gruodžio 19 d. tapo išsiųstas Suv. Valstijų atsakymas ant Austrijos atsakymo. Kadangi kilusieji ginčai yra taip aštrus, kad jie gręsia net pertraukimu dipliomatiškų ryšių, tai Wilsono nota tapo taip sutaisyta, kad ji palieka Viennos valdžiai nutarti, ar ji nori juos palaikyti su Amerika, ar ne. Antra Amerikos nota yra lygiai taip aštri, kaip ir pirma.

SAKO, IŠVOGĖ SEKRETUS.

New York. Eina gandas, kad Amerikos valdžia susekė, jog Vokietijos laivyno attache Washingtone, kapitonas Boy-Ed, kuris su savo draugu, kapitonu von Papen tapo prašalintas iš Amerikos, yra išvogęs tulus sekretus Amerikos kariško laivyno.

PRALEIS LIUOSAI.

Washingtonas. Sir Cecil Rice, Anglijos ambasadorius Washingtone, pranešė savo ir Francuzijos valdžios vardu, kad talkininkų laivai praleis saugiai kapitonus Boy-Ed ir von Papen, kuriuos kaizeris, sulyg prezidento Wilsono prašymo, atšaukė iš Amerikos.

AMERIKA PERSERGSTI EUROPĄ APIE FORDĄ.

Londonas. Amerikos atstovai Norvegijoj, Danijoj ir Švedijoj, anot pranešimo iš Kopenhageno, paskelbė oficiališką pranešimą, kad milionieriaus Fordo "taikos misija," išplaukusi Europon, nieko bendro neturi su Amerikos valdžia.

ĮVAIRŲS TELEGRAMAI

VENGRIJA NORI TAIKOS.

Londonas. Laikraštis Morning Post gavo sekantį telegramą nuo savo korespondento Budapeste, Vengrijos sostinėj: Grafas M. Karolyi, vadas neprigulmybės partijos vengrų parliamente, laike parliamento posėdžio reikalavo, kad Austro-Vengrijos valdžia pradėtų taikos derybas. Jis sakė, kad Vengrija jau atsiekė tą, už ką ji kariavo.

"Pirmiausiai — sakė jis — mes norėjome nubausti Serbiją už kunigaikščio Ferdinando ir jo žmonos užmušimą. Tą mes atlikome. Mes nenorėjome žemių užkariavimo. Mes užbaigėme savo užduotį šitoj karėj. Dabar mes norime, kad politiška vienybė vengrų tautos butų pripažinta; kad mums butų duotos visos teisės neprigulmingos tautos ir kad visų pirmiausiai taika butų įvesta."

Jis reikalavo, kad valdžia dabar arba pildytų žmonių norus, arba rezignuotų.

EUROPA JUOKIASI IŠ AMERIKOS.

New Yorkas. Jaunas amerikonas W. M. Shuster, andai buvusis Persijos generališku iždininku, pranašauja, kad į penkis metus Ameriką gali užpulti kuri nors Europos ar Azijos viešpatija. Jis sako, kad niekas neatkreipia jokios atydos į Amerikos notas; kad Europoje iš Amerikos sau tik juokus daro, nes jie gerai žino, kad Amerika negali stoti karėn su jokia net ir vidutine viešpatija.

MILIONAS MOTERIŲ BADAUJA SERBIJOJ.

Salonikai. Milionas serbiškų moterų ir vaikų kenčia didžiausį vargą, šalčiams užėjus Serbijoj. Amerikos konsulis Salonikuose gavo maisto ir drabužių ir apie $30,000 pinigais iš Amerikos. Tai yra aukos serbams. Padėjimas yra baisus, nes serbai negali gauti pašelpos iš niekur kitur, kaip tik iš Amerikos. Daug žmonių žuva nuo vilkų. Alkani žmonės maitinasi padvėsusiais gyvuliais.

New Yorke krauna laivą Frixos, kuris veš serbams maistą, drabužius, vaistus ir t.t. Amerikos Raudonasai Kryžius prisiuntė laivui 400 tonų įvairių gyduolių ir kitų aukų).

DAUG BAJORIJOS KRITO.

Londonas. Laikraščio Daily Mail korespondentas praneša iš Rotterdamo sekančiai:

"Tik-ką išėjusis vokiečių kalendorius Almanach de Gotha už 1916 m. parodo, kad per pirmus 10 mėnesių 1915 metuose tapo užmušta karėje: 186 vokiški graiai, 456 vokiški baronai, 592 senų bajoriškų šeimynų nariai. Tarp jų buvo 16 narių vienos von Wedet bajoriškos šeimynos ir 11 narių iš von Buelow šeimynos."

NORĖJO SUNAIKINTI KANALĄ.

New York. Amerikos policija surado suokalbį, kurio mieriu buvo išgriauti Welland kanalą, bėgantį aplink Niagaros vandenpuolį. Suareštuota trįs žymus vokiečiai ir atiduota jie teisman.

RUMANŲ GENEROLAS NUSIŠOVĖ.

Geneva. Muenicho laikraštis praneša, kad gen. Jonesco, vadas 2-jo rumanisko korpuso, tapo sugautas parsidavime vienai iš kariaujančių viešpatijų. Karės ministeris, ištyręs tą dalyką, atrado teisingu ir apie tai pranešė generolui. Tasai į dvi valandi po to nusišovė.

IŠ AMERIKOS.

SNIEGO DARGANOS.

Rytinėse valstijose buvo tokios sniego darganos, kokių čia nuo 1888 metų nebuvo. New Yorko valstijoj prisiėjo sulaikyti traukinių bėgiojimą. Dargana prasidėjo gruodžio 13 d. ir traukėsi 26 valandas, smarkiausia buvo tarp Boston ir Quebec. Daugelyj vietų nutraukyta telefonų ir telegrafų vielos; sniegas savo sunkumu, išvartė stulpus.

Sniego darganos siautė ir Connecticut valstijoj ir taipgi nemažai nuostolių pridirbo, tas pats buvo ir Massachusetts valstijoj.

KLAUSIMAS VOKIŠKŲ INTRIGANTŲ KONGRESE.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų kongrese svarstyta apie reikalą suvaldyti laužančius Suvienytų Valstijų neutrališkumą intrigantus. Tarp kit-ko, kongresmanas Buchanan iš Illinois valstijos tiesiog apkaltino distrikto prokuratorių H. S. Marshall, buk jis yra intrigantų ir bombininkų įnagiu ir palaiko susinešimus su Austrijos ir Vokietijos šnipais. Kongresas nutarė pašaukti pasiteisinimui Marshall'ą.

AMERIKA DIRBA DUM-DUM UŽDRAUSTAS KULKAS.

New York. Vokietis Dr. Herbert Kienzl apskundė vieną Amerikos amunicijos dirbtuvę Bridgeporte, buk ji dirbdina Anglijos valdžiai uždraustas tarptautiškais sutarimais civilizuotų tautų taip vadinamas dumdum kulkas, kurios, pataikiusios, plėšo kareivio kuną. Bet vokiečio daktaro skundas nelabai ištikimas, nes jis pats yra kaltinamas už mėginimus išsprogdinti amunicijos dirbtuves.

ARMĖNAI PAS PREZIDENTĄ.

Pas prezidentą Wilsoną atsilankė armėnų atstovai su prašymu pasiųsti į turkų išnaikintus Armėnijos kraštus atstovus Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugijos. Išreiškė jie padėką Amerikos tautai už suteiktą armėnams pagelbą.

SUDEGĖ GARLAIVIS.

Port Huron, Mich. Gruodžio 15 d. dokuose Point Edward, Ontario, sudegė pasažierinis garlaivis Northern Navigation Co., Majestic. Vertė to garlaivio yra $150,000.

VOKIŠKI SUOKALBININKAI.

San Francisco, Cal. Ant transportinio laivo Sheridan suareštavo 3 vokiečius Amerikos kareivių drabužiuose, nes pasirodė, kad jie nebuvo Amerikos kareiviai, bet vokiški aficierai, kurie tokiu budu norėjo ant kranto prisigriebti ir ištirti Suvienytų Valstijų pajurių tvirtoves. Suimti taipgi laivo kapitonas ir du laivo tarnai, nes jie stengėsi vokiečiams išlipimą palengvinti.

GARY, IND., TAI VOKIEČIŲ SUOKALBININKŲ LIZDAS.

Gary, Ind. Valdžios agentai pradėjo čia ieškoti vokiškų suokalbininkų ir šnipų, nes mano, kad čia yra jų lizdas. Valdžios agentai daro kratas namuose norėdami išklausinėja darbininkus ir daboja kiekvieną vokiečių žingsnį. Vienas darbininkas pranešė valdžiai, buk koki ten agentai siulė jam $1,000 už išsprogdinimą Aetna Chemical Co. dirbtuvių. Panašius pasiūlijimus gavo taipgi darbininkai kitų dirbtuvių, dirbančių amunicją talkininkams.

APSUNKINIMAS PASPORTŲ GAVIMO.

Washington, D. C. Reikalaujant prezidentui, užsienių ministerija apsunkis išdavinėjimą pasportų Europon. Norinti išvažiuoti turės išsidirbti pasportą 3 dienas prieš išvažiavimą. Paimti pasportą turi pats atkakti, arba atsiųsti 3 savo fotografijas drauge su aplikacija.

KONGRESAS UŽSIDARĖ ŠVENTĖMS.

Washington, D. C. Jau užsidarė Suvienytų Valstijų kongresas, o jo atstovai išvažinėjo šventėms. Išvažinėję kongreso nariai, turbut, pailsti negalėjo, nes nieko tikrai svarbaus ir kraštui naudingo nenuveikė. Jeigu kas gero, ar blogo veikta, tai veikė ne kongresas, bet užsienių ministeris ir prezidentas Wilson.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ KARIUMENĖ.

Amerikos kariumenė yra menka, net pakrančių tvirtovių apsodinimui truksta 800 aficierų ir 20,000 armijos ir milicijos kareivių. Pastovios kariumenės yra 105,993 kareiviai, iš ko namieje stovi 68,258 kareiviai. Pernai priimta 48,818 naujokų. Valstijų milicija susideda iš 8,705 aficierų ir 120,000 kareivių, arba 20,000 mažiau negu turi buti.

PREZIDENTAS WILSON APSIVEDĖ.

Washington, D. C. Gruodžio 18 d. prezidentas Wilson apsivedė su našle Edith Bulling Galt. Šliubą ėmė nuotakos namuose. Prie šliubo buvo vos apie 30 svečių, buvo tai beveik vien giminės "jaunavedžių."

FORDO TAIKYTOJŲ KOMISIJOS ANGLIJA NEIŠLEIDŽIA.

Su dideliu triukšmu iš Amerikos išvažiavusi taikyti besipešančias Europos tautas milionieriaus Fordo komisija negali savo tikslo atsiekti, nes laivą, kuriuom ta komisija važiavo, Anglijos valdžia su visais taikintojais sulaikė porte Kirkwall. Vėliaus jį paleido.

KARAS UPĖN NUPUOLĖ.

Spokane, Wash. Gatvinis karas, užbėgęs ant tilto per upę Spokane, nupuolė upėn. Užmušta prie to 7 žmonės, o 10 sunkiai sužeista.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Chester, Pa. Netoli nuo čia susimušė du bėganti į priešingas puses geležinkelio traukiniai ir išdalies susidaužė. Užmušta prie to 20 žmonių, o 30 sunkiai sužeista.

VĖTRA.

Cullum, Miss. Smarki viesula beveik suvisu išgriovė šitą miestelį. Užmušta prie to 15 žmonių, o 50 sunkiai sužeista. Ta viesula daug nuostolių pridirbo ir visose išgriauto miestelio apielinkėse.

EXPLIOZIA.

Washington, D. C. Ant gazolininio laivelio Manomet explioda vo gazolinas ir laivelis paskendo netoli Cape Ann. 4 įgulos žmones išgelbėjo, o truksta 10, kurie, turbut, prigėrė.

TORNADO.

Memphis, Tenn. Tornado, arba smarki vėtra atlankė valstijas Alabama ir Mississippi. Mieste Meridian užmušta 11 žmonių, Millporte užmušta 2, o 10 sužeista. Miestelis Culhan su visu tapo išgriautas, išliko tik vieni namai. Išdalies išnaikinti miesteliai Selma, Bunaway, Lambert, Orville, Giles, DeKalb. Javus išnaikino paskui kilę potviniai; jie sulaikė ir traukinių bėgiojimą.

MAŽAI ATKANKA ATEIVIŲ.

Washington, D. C. Dėl karės Europoj žymiai sumažėjo skaitlius atkankančių Amerikon ateivių. Pernai atkako čia tik 326,700 ateivių, o užpernai, taigi prieš karę, atkako jų 1,218,480 arba apie keturis kartus daugiau. Ir keliaujančių iš Amerikos Europon skaitlius taipgi žymiai sumažėjo. Pernai iš Amerikos iškeliavo Europon tik 384,174 žmonės, o užpernai jų Europon keliavo 633,805, arba netoli dusyk daugiau. Taigi ateivystė pati mažinasi be įvykdinimo visokių apsunkinimų, sumanomų tokių fanatikų kaip Burnett, ir dėlto Amerikoj, palaikymui jos pramonės, gali pritrukti darbininkų.

NELAIMĖ ANT UPĖS.

New York. Ant upės Hudson apvirto laivas ir žmonės vandenin supuolė. Žuvo upėj 19 žmonių.

IŠ VISUR.

|| Portugalijoj apšauktas generališkas streikas. Buvo ten kruvini susirėmimai darbininkų su policija ir kariumene.

|| Vokiški chemikai, kaip savo kalboj apreiškė Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg, išrado budą sintetiškai padirbti gumą, kurią iki šiol vien iš medžių ištraukdavo; kadangi gumos reikalaujama vis daugiau, tai jau baigė naikinti guminių medžių girias. Dabar Vokietijoj dirba jau automobilių lankus iš tos padirbtos gumos.

|| Iš Berlino pranešama, buk vokiški kareiviai namuose vieno Serbijos ministerio rado paslėptą Serbijos karalių vainiką, brangiais akmenėliais papuoštą. Bet Serbija serbams visgi turbut brangesnė negu visi karalių vainikai.

|| Vokietijos valdžia uždraudė Suvienytų Valstijų ambasadoriui susinešimams su ambasadoriu Londone naudotis iš kurierų. Susinešimams jis gali, kaip paprasti žmonės, naudotis vien iš Vokietijos pačto. Tas nerodo didelio prielankumo Amerikai Vokietijos.

|| Paryžiaus laikraštis Matin gavo iš Rymo žinią, buk senas Austrijos ciesorius Franciškus Juozapas yra suparaližuotas, visai nevaldo kojų ir dešinės rankos.

|| Atkakęs Washingtonan kunigas Francis C. Rilly padavė užsienių ministeriui Lansing skundą ant persekiojimo kunigų Mexikoj. Yukatane juos vertė sunkiai dirbti ir jie turėjo apsivesti, jeigu norėjo ten pasilikti.

|| Atsilankius Varšavoj Vokietijos ciesoriui, lenkai pas jį pasiuntė deputaciją prašyti, kad vokiečiai nenaikintų senovės lenkų palikimų. Ant to ciesorius deputacijai atsakė: turime rupintis apie ateitį, o ne apie praeitį. Mano pareiga yra rupintis Vokietijos likimu, jos didinimu. Tai mano brangiausias turtas. Senos lenkų brangenybės yra materiališki daiktai, nėra ką jų gailėtis, nors ir išnyktų. Eikite su mumis, o Vokietija jus apdengs naujais drabužiais, daug vertesniais, negu jusų senos liekanos.

|| Anglijoj, tarp Jarrow ir Shields susimušė du geležinkelio traukiniai. Užmušta prie to penki žmonės, o daug jų sužeista.

|| Kaip pranešama iš Londono, Vokietijos ciesorius, besigerindamas popiežiui, pasiulė jam neprigulmingą viešpatystę; siulo jam Palestiną su Jeruzolimu ir portu Jaffa. Bet Palestina priguli Turkijai, kuri gali savo žemėmis nepanorėti apdovanoti katalikų bažnyčios perdėtinį. Tam gali pasipriešinti ir ciesoriaus Wilhelmo piliečiai protestonai, taipgi stačiatikiai, kurie už pamaldas prie Kristaus grabo dažnai mušasi su katalikais.

|| Už mokslą Varšavos universitete studentai turės mokėti po 4 markes už lekcijų valandą, o politechnikoj po 60 rublių už pusmetį, arba 120 rublių į metus (pirma buvo 100 rubl. už metus).

|| Francuzijos parliamente socialistų partijos atstovas Accambreau pareikalavo slapto parliamento posėdžio, nes mano pakelti tokius klausimus, kurių neturėtų žinoti pašaliniai. Manoma, kad jis parliamente nori pakelti klausimą karės užbaigimo. Tą parliamentas priėmė 327 baisais prie 154.

|| Rusijos valdžia Washingtone pareikalavo atšaukimo Suvienytų Valstijų konsulio Charbine, Mandžiurijoj, Charles Mosero, matyt žydo ar vokiečio, nes jis padėjo pabėgti vokiečiams karės nelaisviams.

|| Tapo pertraukti telegrafiški susinešimai Rusijos su Japonija.

|| Šveicarijoj atsibuvo prezidento tos geriausiai sutvarkytos republikos rinkimai. Metams prezidentu išrinko francuzą, Camille Decoppet, o vice-prezidentu Edmund Schuttless, vokietį. Pirma republikos prezidentu buvo italas Dr. Motto.

|| Anglijos general-prokuratorius Sir Frederick Smith apreiškė, jog jis ir jo draugas Sir George Core pasiganėdina ant 1,000 svarų sterlingų mažesne alga, nes karei Anglija reikalauja nemažai pinigų. Matyt tų ponų algos ir buvo perdidelės.

|| Persijos pirkliai pradėjo boikotuoti angliškas ir rusiškas prekes ir sutarė neremti rusiško ir angliško banko, bet uždėti savo banką, kuris butų liuosas nuo rusų įtekmės. Norima įrengti cukraus dirbtuves, kad jo nereiktų iš Rusijos gabenti.

|| Vokietijos ciesorius atsilankė Vilniuje; ten atlankė jis pamaldas liuteronų bažnyčioj. Pastorius laikė pamokslą temoj "palaiminti tie, kurie nenustojo vilties." Vilniaus laikraščiai užtikrina, buk Vilniaus lietuviai ir lenkai labai prielankiai savo naują valdoną priėmė.

|| Serbijos karalius rengiasi bėgti Italijon. Italijos karalius jam gyventi paveda villą Caserta. Šeimyna Montenegro karaliaus taipgi kraustosi Italijon.

|| Vokiški laikraščiai garsina, buk iš vokiečių, sužeistų pirmame karės mėnesyj, 85% sužeistų tapo išgydyta ir kariumenėn sugrįžo, mirė nuo žaizdų vien 3%, kaišais pasiliko tik 12%. Dabar dalykai stovi dar geriau, nes is sužeistų 89.5% vėl grįžta kariumenėn, netinkamų buva tik 8.8%, o tik 1.7% miršta. Taip pasekmingo gydymo sužeistų nei jokioj kitoj kariumenėj nėra.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Welch, W. Va.** Šioje apielinkėje mažai lietuvių gyvena. Kasyklose darbai eina taip gerai, kad net darbininkų pritruksta.

¶ Crane Co., Chicagoje, prieš Kalėdas išdalysianti darbininkams Kalėdų dovanų apie $750,000. Toji suma išneš apie 10 nuošimtį metinio darbininkų uždarbio. Dovanas gaus tik tie, kurie yra išdirbę bent 6 mėn.

¶ Chicagos firmos: Corn Exchange National Bank, Fort Dearborn National Bank, Merchants' Loan and Trust Co., National City Bank, Foreman Brothers' Banking Company, Central Trust Company of Illinois, Swift & Co. ir Harris Trust and Savings Bank duos savo darbininkams Kalėdų dovanų nuo $2.50 iki $20.

¶ The Commonwealth Edison Co., savo darbininkams išdalino 23½ tonų kalakutų. The Peoples Gas Light & Coke Co., be kalakutų dar savo darbininkų vaikams apie 3 val. po piet, dideliame kompanijos name ant Michigan ave., Chicagoje, iškėlė puikius pietus.

¶ **Chicago, Ill.** Gruodžio 16 dieną, juodukas nušovė Albert Alex, žymų unijistą ir darbininkų organizatorių.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BENTLEVILLE, PA.

Lietuvių gyvenimo apžvalga. Šioje apielinkėje yra, aplamai imant, apie 500 vedusių ir nevedusių lietuvių. Bentleyville yra centras anglių kasyklų. Uždarbiai nėra blogi, tai ir lieutviai šitą užgyveno. Jie turi savo nuosavybes 52 namu, kurių turtas siekia apie $100,000; yra draugijų Saldžiausios Širdies V. J., narių turi apie 40, SLRKA. 92 kuopa, turi apie 45 narius; SLA. 7 kuopa, turi apie 15 narių, taipgi yra Keistučio Kliubas, turi narių apie 35 ir savo namą vertės apie $2,500. Iš biznieriu yra Jonas Kriščiunas, užlaiko groserne ir mėsinyčią. Biznis sekasi gerai. Laikraščių ateina, abelnai

imant, apie 70 egz., bet yra daug tokių namų, kur nesiranda jokio laikraščio.

Inteligentų nėra čia nei vieno, išimant kun. J. Misių. Daug lietuvių priguli prie anglų kliubų ir mažai supranta tautiškus lietuvių reikalus, visai mažai jais rupinasi. Nėra čionai gerų tėvynainių, kurie ką nors gero veiktų dėl Lietuvos ir lietuvių naudos.

Keistučio kliubas nors yra tautiškas, bet jam nerupi Lietuva ir jisai visai neužsiima lietuvių reikalais. Nerupi jam ir nukentėjusieji nuo karės. Gaila, kad tokį vardą nešioja.

Nors jaunutė dar visai SLRKA. 92 kuopa yra jau pasidarbavusi tautos ir viengenčių labui. Aukavo $5.00 Lietuvių Informacijos Biurui, $5.00 Tautos Fondui, taipgi Saldžiausios Širdies V. J. draugija aukavo $10.00 Lietuvių Informacijos Biurui ir $10.00 Tautos Fondui.

Yra Tautos Fondo Skyrius, bet irgi mažai veikė: per metus surinko tik apie $50.00.

Su šiomis šventomis Kalėdomis apmąstykime, kur musų tėveliai, kur musų motinos, broliai ir seselės; pamąstykime apie jų baisų gyvenimą, ar jie turi duonos kąsnį, o gal badu miršta, išvaikyti po gilumą Rusijos ir Vokietijos nelaisvėje. Neužmirškime savo nukentėjusios tėvynės. *J. K.*

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Atsakymas. "Lietuvos" 50-tame numeryje p. Zarasiškis išreiškė kritiką mano judantiems paveikslams, rodytiems Brooklyne, lapkričio 14 d., š. m. Korespondentas tuojaus iš pradžių pradeda kritika ir kritika pabaigė.

Tik rodant per dvi val. ir pusę tai jau tenais turėjo buti ir geresnių paveikslų, nes žmonės nebutų visi išsėdėję tą ilgą laiką, žiurėdami į niekus. Kai-kurnios gal ir butų galima kritikuoti, bet kai kuriuos visai ne. Kodėl p. Zar. nepasakė, kurie paveikslai geri, o kurie ne? Ta savo kritika butų suteikęs man daug medžiagos. Visus kritikuoja, ar-gi tenais nei vieno gero nebuvo? Štai mano paaiškinimas:

Pirmame rate buvo matyti Rusijos kariumenė, kaip ji yra tvarkoma ir į pulkus dalinama, Petrograde. Ant to rato Zar. turbut nepatėmijo parašų ant sienų rusų raidėmis ir Petro didžiojo paminklo. Juk jis yra Petrograde, mes visi tą žinome. Jį buvo galima matyti užpakalyje kariumenės. Šitą aiškindamas nesakiau, kad kariumenė jau karės lauke, bet tik pasakiau, kad Rusijos kariumenių tvarkymas prieš karę. Tai, rods, visi girdėjo.

P-as Zar. sako, tie paveikslai yra Amerikoje lošti, ir negerai atlikta. Tai neteisybė. Jie nebuvo Amerikoje lošti.

Antrame rate parodžiau, kaip Rusijos kariumenės apleidžia miestus ir artinas prie rubežių. Čionais vėl buvo galima patėmyti Virbalis, Suv. gub., ir Eitkunai, Prusų pusėje. Ar ir tie Amerikoje lošti? Ant pabaigos antro rato pasirodo "East Prussia" ir rubežius Lietuvos su Prusais ties Eitkunais. Taip ir toliau Mažoje Lietuvoje buvo galima patėmyti išgriautus namus, ant kai-kurių dar liko vokiški parašai. Tuos namus išgriovė Rusijos kariumenė, įsiveržusi Prusų Lietuvon. Ant gatvių matyti daug ukininkų vežimėlių su drobinėmis. Moterių ir vaikučių basų daugybė po gatves vaikštinėja, neturėdami kur pasidėti.

Toliau, kada pasirodo orlaivis, pats per klaidą pasakiau žmonėms, kad tai Zeppelinas, bet tuojau susipratau. Vienok jau paveikslas buvo praėjęs ir nebuvo galima atitaisyti klaidą. Kaslink karės paveikslų, tai galite juos kritikuoti, kaip tik norite, bet jie čionais nelošti, aš juos pirkau už didelius pinigus; jie yra įvežti iš Anglijos ir Francuzijos.

O dabar kaslink paveikslų iš Amerikos lietuvių gyvenimo, ka yra mano paties traukti. Kaip tai: Penna., Antra Lietuviška Diena Wilkes-Barre, Pa. P-as Zar. kritikuoja, kad mano nukytas perdaug, — net laikytas mišias. Kitaip sakant, nereikėjo taip ilgai ant jų kamerą laikyti. Čia tuojaus pasirodo, kad p. Zar. nepilnai nusimano apie paveikslų traukimą. Ant filmos nutraukta pradžia lietuviškos dienos, kaip Kun. pradeda mišias laikyti. Šita dalelė nutraukta ant vieno kavalko filmos, o pabaiga mišių ant kito kavalkėlio filmos, o p. Zar. pasakoja kad paveikslas traukėsi per visą laiką, pakol mišios nepasibaigė.

Sulyg p. Zar. korespondencijos išeitų, kad per dieną nučmiau tik vienas kun. mišias. Juk buvo paveikslų ir iš žaidimo parke. Čia ir-gi p. Zar. apsilankė su teisybe.

Žiurėdami į paveikslus, bent visi žmonės gali patėmyti, kas buvo daugiau nutraukta. Buvo galima matyti septynių mylių vaikinų lenktynes, base-ball žaislai, virvės traukimas, merginų lenktynės ir pugilistų muštynės.

Peikė p. Zar. ir Bostono "Gabijos" suloštas "Vestuves." Girdi, kur ant kokios farmos kas stumdosi, kaip kurie žiopčioja, lyg dainuoti nori ir t.t. Jeigu p. Zar. tas nepatiko, tai kuom aš esu kaltas? Juk aš nelošiau, bet traukiau. Kaip aktoriai lošė, taip nutraukiau.

Kas link parašų, sako, kad klaidingai ir negramatiškai parašyta. P-as Zar. sako klaidingai užrašyta, bet nepasako, kur tos klaidos. Niekas man nepatėmijo, kad pas mane yra klaidingai vardai užrašyti.

Na, užteks apie tas kritikas kalbėjus. Tos kritikos man nekenkia, bet dar geriau išgarsina.

A. T. Račiunas.

Biznierių vakaras. Gruodžio 12 d. Tautiškame name Brooklyno biznieriai parengė vakarėlį su prakalbomis, dekliamacijomis ir krutančiais paveikslais. Vakaro programą paaiškino p. J. Lutkus. Pirmiausa turėjo but rodoma judantieji paveikslai, bet jokiu budu operatorius, p. J. M. Danielius, negalėjo pradėti. Dirbo ilgą laiką apie mašiną, be pasekmės. Žmonės pradėjo nerimauti ir kiti rėkauti, kodėl nieko nerodo t.t. Man rodos, kad reikėtų viską sutvarkyti pirm laiko, o ne kaip jau svetainė yra pilna žmonių ir laikas rodyti. Nesulaukus judančiųjų paveikslų, pirmininkas pakvietė kalbėtoją, p. J. Vinikaitį, visiems Brooklyno žinomą. Kalbėjo apie "biznio" svarbą.

Toliaus padekliamavo mažios mergaitės p-lės Birutė ir Aldona Petrauskiutės. Tikrai šitos mažios mergaitės mus, brooklyniečius, dažnai palinksmina su savo cilutėmis, ir mes užtatai esame joms dėkingi.

Seka prakalba p. Neviacko, irgi vieno Brooklyno "biznierių." Jojo prakalba, matyt, publikai labai patiko, nes pabaigoje buvo girdėti garsus delnų plojimas. Jam bekalbant buvo matyti dvi ypatos ant estrados. Jie tiesė baltą palą, ant kurios buvo rodomi paveikslai. Kalbėtojas kalba, o tiedu žmonės kala į grindis, kad ir kalbėtojaus visai negirdėti. Juk ir tą dalyką reikėjo atlikti pirmiau, o ne paskutine minuta.

Toliaus padekliamavo dar viena maža mergaitė p-lė Mičulaičiutė. Žmonėms labai patiko. Iki šiol jau ir operatorius susitaisė mašiną ir pradėjo rodyti paveikslus. Paveikslai buvo tamsus ir visai neaiškus. Sekančiai tarp ratų buvo rodomi Brooklyno biznierių paveikslai, stovinti. Čionais vėl buvo galima girdėti delnų plojimas. Toliaus p. J. Liutkauskas užėjo ant estrados kalbėti. Visi kalbėtojai kalbėjo apie biznį ir jo svarbą, naudingumą ir t.t. Ant pabaigos dar vieną ratą judančiųjų paveikslų pradėjo rodyti, bet žmonės jau pradėjo apleisti svetainę. Vėlai užsitraukė vakaro programas ir nieko ypatingo paveiksluose nebuvo matoma, už tai publika nerimaudama pradėjo skirstytis į namus. Žmonių buvo daug, nes oras buvo gražus. **E.**

IŠ WILDERWOOD, N. DAK.

Gerai uždirbama. Mainos eina gerai. Galima uždirbti 4 ir 5 dol. į dieną. Ukininkų mainierių nedaug tėra. Žiemos metu čia sunku darbą gauti, vasarą galima jį gauti lengviau, nes tuomet ukininkai reikalauja daug darbininkų prie ukių darbų.

Čia lietuvių kaip ir nėra. Šis kampas veik išimtinai apgyventas vokiečiais. Jie yra didžiumoje ukininkai. Čia žemė derlinga, todėl ir javai dailiai auga. Ukininkai augina daug kviečių. Tik tame šioje apielinkėje, kad kai-kada buna daug lietaus, o tas kenkia ukininkavimui.

Pranas Abbot.

IŠ BROOKLYN ir NEW YORK, N. Y.

Statistikos žinios. Liepia pirkti nuo katalikų. Bėgyje 8 dienų surengta 7 teatrai su šokiais, du baliai su šokiais, viena prelekcija ir misijos. Pramogų rengėjai mėme $2,000, surengti pramogas atsiėjo apie $1,500.

Gruodžio 5 ir 12 d. kun. Remeika atkartotinai įsakė parapijonams pirkti daiktus nuo katalikų biznierių. Girdi, nuo bedievių nieko nepirkite. Tai savo rųšies boikotas, iš kurio gali išdygti nemalonumų. **F. P.**

IŠ SO. OMAHA, NEB.

Steigia knygyną. Įvairumai. Moterų "Šviesos" dr-ja, kuri jaunukė savo amžiumi, sumanė įsteigti knygynėlį. Lapkričio 21 d. knygyno naudai paskyrė iš savo kasos $5; toliaus mano atsišaukti į vietos lietuvius, idant jie paaukautų knygynui jiems nereikalingas knygas. Visos aukos bus paskelbtos "V. L.", draugijos organe.

Knygyno naudai moterįs nutarė parengti pramogą. Jos mano paruošti So. Omaha lietuviams vakarienę ir trumpą pramogėlę.

TMD. 47 kp., dėlei viršininkų apsileidimo, silpnai gyvavo. Dabar, kuomet centralis pirmininkas paragino prie veikimo, atbudo ir musų kuopa. Ir reikėjo jau senai atbusti. TMD. už sumokėtus narių centus išleidžia geriausių raštų. Reikia mums atbusti ir kalbinti lietuvius, kad jie prigulėtų prie TMD., nes kuo daugiau prigulės, tuo daugiau išleisim knygų ir paskleisim apšvietos. Visi dirbkim iš peties.

Ž—S—i.

IŠ TORONTO, CANADA.

Prakalbos. Aukos nukentėjusiems Lietuvoj. Liet. Ukėsų Kliubo viešasis susirinkimas su prakalbomis atsibuvo gruodžio 12 d. Į susirinkimą buvo plakatais kviečiami visi Toronto lietuviai ir lietuvaitės. Bet į susirinkimą atėjo gana maža—apie 25 ypatos. Nestebėtina, kad taip atsitiko, nes Kliubas iki šiol gana silpnai gyvavo.

Jo tikslas buvo: platinti apšvietą ir pažinti politiką. Įstatymų nežinodami, negalėjo daug ką veikti toje srityje. Visa nauda buvo iš Kliubo užlaikomų laikraščių ir knygų.

Prakalbų tikslas buvo šiek tiek supažindinti vietos lietuvius su Kliubo veikimu ir paraginti juos tapti Kliubo nariais. Kalbėtojas buvo p. Arlauskas. Jisai turėjo kalbėti trijais atvėjais, bet dėlei publikos stokos kalbėjo tik du kartu. Kalbėjo apie kliubo naudingumą ir antru atvėju—apie Europos karę.

Po prakalbų, nors ir maža publikos buvo, visgi prie kliubo prisirašė vienuolika narių. Tai beveik visi ir prisirašė, kurie buvo atėję svetainėn.

Kliubo nariai išrinko naują valdybą iš sekančių ypatų: V. Aštašauskas pirm., B. Arlauskas, rašt., jo pagelb. V. Čiurinka, V. Danielius, kasininkas. Prie to išrinko tris ypatas, kurios sutaisys kliubui konstituciją.

Tas neskaitlingas žmonių burelis neužmiršo vargstančių viengenčių Lietuvoje. Sumetė nukentėjusiems nuo karės $3.15. Pinigai perduota vietiniam Šelpimo Sąjungos Komitetui.

Klaidos atitaisymas. "Lietuvos" 49-tame numeryje tilpusioj korespondencijoje atskaitoje pamiršta paminėti sekantieji aukavusių nukentėjusiems nuo karės vardai: S. Vilkaitis aukavo 50c; A. Vilkaitienė ir F. Tusaitis po 25c. **Vestuvninkas.**

IŠ BRIGHTON, PARK, ILL.

Pavyzdingas varduvių paminėjimas. P-as And. Janulis sumanė paminėti savo vardo dieną gruodžio 5 d. Sukvietė ant viršpaminėtos dienos savo gerus draugus ir gimines. Svečių susirinko apie dešimts ypatų. Svečiai ir namiškiai, dailiai bešnekučiuodami bei svarstydami įvairius dienos klausimus, nematomai praleido laiką. Tuo tarpu jauna šeimyninkė paruošė skanią vakarienę ir pakvietė svečius prie stalo. Susėdus už stalo, B. Janulis trumpais, karštais žodžiais atsišaukė į svečius, kad visi neužmirštų nukentėjusios Lietuvos, savo badaujančių tėvų, borlių, seserų. Kas kiek galite, paaukaukite jiems. Visi sutiko ir aukavo sulyg savo išgalės. Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondan: Juozas Kella, $2.00; And. Janulis, $1.50; Petras Janulis, Petras Pakelitis, Veronika Pakelitienė, Juozas Friuskunas, po $1.00; B. Janulis 50c. Viso labo $8.00 (Pinigai gauta. *Red*).

Pagirtina, kad tėvynainiai neužmiršta Tėvynės vargų. Reikia mums atminti tėvynę ir susirinkimuose ir šiaip susėjimuose.

B. Janulis.

IŠ ST. JOSEPH, MO.

Išnaudotojas čionais buvo psigyvenęs pas Antaną Vaitiekuną. Pasivadino save Francišku Olišausku, arba kitaip "Frank Miller." Sakėsi, buk esąs kai-kurių žymių Amerikos lietuvių giminaitis. Pagyvenęs keletą mėnesių tarp vietinių lietuvių, gruodžio 1 d. išdumė savais keliais, neužmokėjęs už burdą, ir šiaip pašalinėms ypatoms nunešdamas po keletą doliarių.

Jeigu kartais toksai atsibaldytų kur į lietuvinis apgyventą apielinkę, pranešu, kad apsisergėtų nuo jo, kaipo neverto gaivalo.

D. Klimas.

IŠ PAINESDALE, MICH.

Lietuvių gyvenimas. Nedorai jaunieji elgiasi. Lietuvių čionai gyvena, ženočių ir patinių, sykiu suvirš 200. Dirba visi yario kayklose. Didžiuma pasiturinčiai gyvena, turi susitaupinę pinigų, kiti turi savus namus; bet randasi visai prasilošušių. Mat, pas mus labai inėjo paprotin lošimas kortomis iš pinigų, tai kai-kurie čia ir padeda savo uždarbį. Podraug perdidelis vartojimas byro kartais priveda prie to, kad vienas kitam uždeda antakius; kiti galvas susidaužo. Žinoma, paskui tąsynės po teismus irgi nemažai kaštuoja musų gudruoliams.

Štai čia vienas vaikinas sumanė parsivest namon ištvirkusią merginą. Tėvas su motina ir nei nemano pabarti savo sunelį už tokį pažeminantį darbą. Jie leido sunui su merga sėdėti, kalbėti ir girtuokliauti. Paskui atėjo dar kokia porą desėtkų godruolių, prasidėjo didesnis linksmumas. Alus ir degtinė pilte pylėsi.

Net gėda darosi iš šono žiurint į tokius apsiėjimus savųjų tautiečių lietuvių tarpe. Gėda ir nenutrinama nuodėmė tėvams, kad jie leidžia savo vaikams draugauti su ištvirkėlėmis. Su kuo sutapsi, tokiu ir pats tapsi—sako lietuvių patarlė. Jeigu tėvai leidžia savo vaikams draugauti su ištvirkėlėmis, tai iš tų vaikų, anksčiau, ar vėliau reikia laukti liudnų pasekmių. Už tas pasekmes ne kas kitas, bet tėvai bus kalti. *Blaivus.*

IŠ WATERBURY, CONN.

Aukos ir prakalbos. Darbai ir vagystės. Daug sniego. SLA. 11 kuopa per pereitą savo susirinkimą paskyrė $20.00 Lietuvos Gelbėjimo fondui ir $2.90 Autonomijos Fondui, ir $5.00 į SLA. 4-to Apskričio iždą. Taip pat ir surinktas aukas per Dr. J. Šliupo prakalbas išsiuntė Liet. Gelbėjimo Fondui ($27.95) ir Autonomijos Fondui ($4.10).

Dr. J. Šliupas paliko gerą įspudį tarpe Waterburio lietuvių, patardamas waterburiečiams suruošti didelį pavergtųjų tautų susirinkimą, kur ir pats žadėjo pributi. Tame reikale T. Matas, pirmininkas suvienytų tautiškų dr-jų, kalbėjosi su rusinų vadovais, ir tie su noru sutinką prie minėto susirinkimo prisidėti.

Gruodžio 26 d. yra rengiamas koncertas, kuriame žadą daiyvauti ir svetimų miestų artistai. Nepersenai čia lankėsi Dr. kun. Maliauskas, su prakalbomis. Išgyrė Lietuvos kunigus, kad tik jie rinko aukas ir rupinosi pabėgėliais. O kiti "netikėliai" lietuviai Vilniuje norėjo esą iš pabėgėlių dorą ir tikėjimą išrauti(?). Todėl jį prisiuntė Amerikon kunigų bendrovė, kad surinkus aukų "Vilties" laikraščiui, kuris esą turės palaikyti dorą tarpe pabėgėlių.

Piešė pabėgėlių vargus, perstatinėjo karės baisenybes, graudino klausytojų širdis. Klausytojų širdis suminkštėjo,—lietuviai jauslųs yra, ir sumetė jie suviršum $200, bet baduoliams iš tų aukų nei cento nepaskirta. Nuėjo jie, kad alkaniems ir badu mirštantiems žmonėms "Viltis" galėtų lekcijas apie "dorą" rašyti. Nemaža buvo tokių, kuriems panaši kuniginė politika pasirodė keista. Vienas, girdėjau, pasakė: Kada alkani suguls grabuose, tai gal tada platinsit tarp jų dorą.

Kadangi čia eina darbai gerai, tai daugelis žmonių iš kitur pribuna jieškodami progos užsidirbti sau kąsnį duonos. Bet tarpe tokių nemažai pribuna vagilių, kuriuos detektyvai paskui gaudo. Vis dažnai amerikonų spauda pamini, kad vieną pagavo už žmogžudystę, kitą už apsivogimus ir t.t. Aprašydami atsitikimus, nepamiršta parašyti kad tai esą "Lithuanians" (lietuviai). Tai waterburiečiams lietuviams nemaža iš to gėdos, kad jie neapsivalo nuo tokių niekšų, kurie daro gėdą lietuviams. Reikia tokius be jokio užslėpimo į policiją atiduoti.

Paskutinėmis dienomis tiek čia prisnigo, kad apie per 24 valandas sustojo bėgioti traukiniai ir gatvekariai. Dirbtuvėse truksta aliejaus ir kuro. Ir gaisrai pridirbo nuostolių apie už $100,000. Viena lietuvaitė laike gaisro tapo sužeista; ugniagesiai iš degančio namo nuo trečio augšto vos ją išgelbėjo.

Kalvietis.

IŠ MASON CITY, IOWA.

Lietuvių gyvenimas. Šioj kolionijoj mažas burelis lietuvių tegyvena. Pereitais metais turėjome tik vieną biznierių, šį metą buvome susilaukę dar porą daugiaus, bet ant nelaimės vienas vėl pardavė savo biznį. Reikia pažymėti, kad šisai biznierius buvo geras žmogus. Jisai čia pagelbėjo sutverti SLA. 178 kuopelę. Taipgi dabartiniems Lietuvos vargams visuomet gerai prijausdavo žodžiu ir darbu. *Julius Vaineikis.*

IŠ OELWEIN, IOWA.

Vieta ir gyvenimas. Retai randasi miestelis, kur galima pakvėpuot taip tyru ir sveiku oru, kaip kad Oelwein. Šis miestelis nėra didelis, bet stovi puikioj vietoj. Šiaur-vakarinė miesto dalis yra kalnuotesnė, kame gyvena daugiausia turtuoliai.

Čia yra garvežių dirbtuvė, kuri ir randasi tik viena tame miestelyj. Čia žmonės nesimaino iš priežasties kad mažai darbų yra. Lietuvių čia nėra daugiausia, bet ir tie išsiskirstę, kur viena šeimyna, kur antra, bet daugiaus susispietusių randasi ryt-pietinėj dalyj. Jeigu darbų butų merginoms, tikėtina, kad butų ir lietuvaičių, ko dabar abjausia stokuoja. *Vyturys.*

IŠ WEST FRANKORT, ILL.

Įvairumai. Gruodžio 15 d. naktį prieš 16 d. ant Main st., plėšikai sudinamitavo lietuvio, J. Vaičiulio, grosernėj piniginę banką. Iš bankos išimta smulkių 10 dol. Mat, tą dieną buvo darbininkų mokestis. Kol kas valkatos nesurasta.

Taipgi nesenai nedėlios dieną kaszin kas peršovė lietuvį, Joną Gelčį. Jis sėdėjo savo sėdamame kambaryje, kaip netikėtai revolverio kulipka per langą smogė J. G. į petį. J. Gelčis sveiksta. Kol kas piktadario nesurasta.

Gruodžio 9 d. buvo teismas V. Bukauskio už sumušimą lietuvio, K. Drauginio. Teismas pripažino V. Bukauskį kaltu už rėžimą su kirviu K. Drauginiui per galvą. V. B. tapo nubaustas 200 dol. pabaudos ir kaštai. Viso prisieis užsimokėti $350.00.

T. K. Pan—is.

IŠ CEDAR RAPIDS, IOWA.

Nelaimė. Gruodžio 10 d. patiko nelaimė lietuvį, Feliksą Žigą. Jis šmaravo volus, ašis Sinclair Packing Co. skerdyklose. Minėtą dieną vakare apie devintą valandą, sugriebė volų dantįs jo drapanas ir susuko apie ašį. Sulaužė kairią ranką ir visą sumankė taip, kad ant rytojaus mirė.

Palaidojo ant šv. Vaclovo kapinių su bažnyčios apiegomis.

F. Ž. paėjo iš Kauno gub., Šiaulių pav. Buvo nevedęs. Kalbama, vėlionis mirdamas palikęs daug pinigų bankoje. *Jurgis Ališauskas.*

TEUTONAI NORĖJO UŽIMTI PATAGONIJĄ ARGENTINOJE.

Laikraščiuose jau kelis kartus buvo pasklydęs gandas, kad buk Patagonijoj, kuri teutonais yra apgyventa, surado plianus jų pačių išdirbtus ir jais apgyventos vietos, esą, pažymėtos raudonu ženklu.

Tatai plačiai rašoma laikraščiuose, buk teutonai Argentinoje viską turį prisirengę, kas tiktai reikalinga karėje.

Seniau jais Argentina labai buvo užsitikėjusi, taip, kad net iš Vokietijos atplaukusiuose garlaiviuose nedarydavo revizijos. Iš dalies valdžia patikėjo laikraščių sensacijoms. Ji pasiuntė gaują šnipų sujieškoti, ar ištikrųjų Argentinos teutonai apsiginklavę. Jei tik ką atrastų, k. v., kanuoles, šautuvus ir t.t., tai visiems vokiečiams prisieitų išsinešdinti iš Argentinos.

Bravas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Prakalbos Gruodžio 13 d. LSS. 51 kuopa L. S. D. svetainėj parengė prakalbas. Kalbėjo p. L. Pruseika. Pasakojo šį-tą apie Europos karę; tarpais buvo dainų ir dekliamacijų. Publikos buvo maža. Kalbėtojas neužmiršo pp. Gabrio ir Yčo. Taip išsikoliojęs, pagalios kviečia prie vienybės ir socializmo. Keista. Paragino lietuvius daugiau aukauti nuo karės nukentėjusiems ir tuo prakalbą užbaigė.

A. M. Virbalis.

ŽEMIŲ PARDAVIMAS.

Valdžios atstovas, Gabe E. Parker, praneša, kad rytinėj dalyj Oklahoma valstijos bus pardavinėjamos viešoj licitacijoj anglinės ir dar nepadalintos žemės.

Pardavinėjimą atliks Suvienytų Valstijų valdžia per savo urednikus. Oficiališkame pranešime skelbiama sekančiai:

Bus parduota per Vidaus reikalų Sekretoriaus reprezentantus augščiausiems siulytojams prie įvairių geležinkelio vietų Choctaw ir Chickasaw (indijonų) Tautose Rytinėj Oklahomoj, kasdien nuo sausio 3 d. 1916 m., iki sausio 31 d. 1916 m. apie 184,800 akrų indijoniškų giminių atidalintų anglinių žemių ir 31,700 akrų nepadalintų žemių; bus pardavinėjama šmotais nuo 1 iki 320 akrų už mažiausią kainą nuo $1.00 iki $25.00 už akerį, išskyrus keletą šmotų, kurie bus parduoti be jokios minimum (mažiausios) kainos. Ypatos, negalinčios pributi į licitacijas, gali daryt pasiulijimus-pirkinius per savo igaliotus agentus. Jokia ypata negali pirkti daugiaus negu 160 akrų bile kokios žemės vadinamos agrikulturiška (žemdirbystes) žeme ir nedaugiaus kaip 640 akrų anglinės žemės, vadinamos ganyklomis. Sulyg kitų žemių pirkimo nėra jokio aprubežiavimo. Pirkimo išlygos: ketvirtą dalį pinigų reik įmokėti tuojaus, kitą ketvirtdalį į vienus metus, o likusius bėgyje dviejų metų nuo dienos pirkimo, perkant atskiras anglinės žemės. Perkant gi nepaskirstytas dar žemes, išlygos tokios: įmokėti tuojaus 25% pinigais, o reštą trimis lygiais metiniais išmokėjimais po 25% kiekvieną, užmokant į vienus, du ar tris metus su penktu procentu."

Reikalaudami žemlapių ir pilnų paaiškinimų kaslink išlygų, laiko ir vietų pardavimo, kreipkitės prie **Gabe, E. Parker, Superintendent for Five Civilized Tribes, Muskogee, Oklahoma.**

SUTARIMAS RUSIJOS SU ANGLIJA APIE DARDANELIUS.

Vokiskas laikraštis Deutsche Orient Korrespondenz paduoda, kaip sako, paremtą ant oficiališkų Bulgarijos dokumentų žinią apie dar prieš Bulgarijos įsikišimą karėn padarytą Rusijos su Anglija sutarimą apie Dardanelių ir Konstantinopolio valdymą. Sutarimas padarytas vien tarp Anglijos ir Rusijos, net Francuzija prie to nepriguli, matyt jai kitur siulomas atlyginimas. Sulyg to sutarimo, Anglija Rusijai payeda Konstantinopolį, bet šiek-tiek aprubežiuoja rusų tiesas jurių siaurumose. Anglija taipgi pasilaiko visas salas Marmora jurėse ir Dardanelių siaurumoj. Prie tų salų Anglija parengs savo laivynui stovyklas. Tokiu budu valdymas jurių siaurumų butų pavestas Anglijai ir Rusijai. Seniau Anglija labjausiai priešinosi atidavimui Konstantinopolio Rusijai, nes manyta, kad tąsyk Rusija turėtų liuosą išėjimą iš Juodųjų jurių į Tarpžemines, kurių ypač rytinę dalį Anglija stengėsi pati viena valdyti, bet dabar jau Anglija nesibijo atiduoti Rusijai Konstantinopolį, nes turėdama savo kariškų laivų stovyklas prie Dardanelių siaurumos salų ir prie salų Marmora jurėse, su savo kariškais laivais ji visuomet galės jurių siaurumas, vedančias iš Juodųjų į Tarpžemines jures, uždaryti, ir rusiški laivai iš Juodųjų jurių be Anglijos leidimo negalėtų išplaukti, kaip ir dabar negali; tai Anglija iš savo pusės Rusijai nieko neaukauja.

Sulyg to sutarimo, bent kaip perstato vokiškas laikraštis, Rusija prie Juodųjų jurių gauna ne vien Konstantinopolį, bet visą Rumanijos ir Bulgarijos pajurių juostą iki Konstantinopolio. Tokiu budu Rumanija turėtų Rusijai atiduoti ne vien savo žemės plotus, bet visus savo portus, o tame ir portą Kouslawzą, o Bulgarija—Varną ir Burgas. Tokiu budu lygiai Rumanija, kaip ir Bulgarija, butų visai nuo jurių nustumtos, o už savo žemės juostą nei jokio atlyginimo gauti negalėtų.

Kiek teisybės yra vokiško laikraščio pranešime, tikrai žmoti negalima. Jeigu sutarimas slapta Anglijos su Rusija padarytas, tai suprantama, kad jos apie sutarimą, besikreipiantį prieš Bulgariją, jos valdžiai nepranešė. Greičiau visas straipsnis apie panašų sutarimą yra pagarsintas gązdinimui Rumanijos ir Bulgarijos, kad jos su Rusija nesirištų, nes buk Rusija ir Anglija sutarusi, nori tas Balkanų tautas nuskriausti. Bulgariją pasisekė prieš Rusiją pastumti, tai dabar stengiamasi tą patį ir su Rumanija padaryti.

VALYMAS VOKIŠKOS KALBOS.

Nuo 1871 m. kuomet vokiečiams pasisekė neprisirengusius karėn francuzus sumušti, juos apėmė tautiškas šovinizmas ir fanatiškas nekentimas visko svetimo. Tas apsireiškė net kalbos valyme, nes griebėsi net kartais visai neatsakančio vertimo tarptautiškų, daug parankesnių terminoliogijos žodžių į vokiškus. Kadangi tokių terminoliogijos svetimų žodžių vokiškoj kalboj buvo daug, tai visų į vokiškus perkeisti nesuspėta su sykiu. Telegrafas, telefonas, oxygenas, hydrogenas jau senai išversta į vokiškus, nevisuomet tinkamus, bet užsiliko dar nemažai vokiškoj kalboj svetimų terminoliogijos žodžių, ir jų, kįlant mokslams, besidauginant išradimams, atsiranda vis naujų, nes ne viską juk vokiečiai išranda, todėl vokiečiams su svetimais išradimais reikia priimti ir svetimus terminus. Nors, kaip rodosi, visus terminų žodžius niekados nebus galima vokiškais padaryti, vokiški šovinistai nesiliauja nevaisingo Syzyfo darbo.

Dabar Vokietijoj vėl čielą eilę terminų, visam pasauliui suprantamų, perkeis į daug mažesniam ratui suprantamus vokiškus terminus. Komisija vokiškos kalbos valymo vėl surinko čielą eilę vardų, kuriuos nori suvokietinti. Komisija nutarė palikti tarptautiską žodį monogram, nes išversti nemokėjo. Už tai vietoj klische nutarė įvesti žodį Druckstock (spaudos lazda, nors klišė su lazda nieko bendro neturi). Vietoj Eau de Cologne (Koelno vanduo) priimta vokiškas vertimas. Vietoj tuoletinio muilo priimta žodis "feinscife." Parfumerie patariama rašyti "parfumerei"; vietoj automobil priimta žodis Krafwagen (pajiegos vežimas), o vietoj garage—Krafwagenstand, vietoj amerikoniško žodžio Bar—Schaenkstube. Francuziškas žodis billiard pasilieka, tik jo rašyba perkeičiama į billijard.

Nors taip uoliai nuo svetimų žodžių valoma vokiška kalba, bet jų dar daug pasilieka, o kas vokiečiams skaudžiausia, kad kariškuose dalykuose, kokiais vokiečiai taip didžiuojasi, yra daug francuziškų termirų, o ją komisija tinkamai perkeisti nemoka.

KAIP TOLI GIRDĖT DIDELIŲ KANUOLIŲ ŠUVIAI?

Seniau kanuolės buvo mažesnės ir mušiuose jų budavo mažiau, tai ir mušius negirdėdavo nuo taip toli, kaip dabar, nors ir Napoleono laikuose artilerijų besišaudymas girdėt budavo nuo dešimties lietuviškų mylių, o perkuno trenksmą galima girdėt tik nuo 3 lietuviškų mylių, retai nuo toliau. Tai nuo kaip toli dabar girdėt didelių kanuolių šuviai. Laikraštis Figaro rašo, jog kaime Neuilly, 8 kiliometrai nuo Paryžiaus, dažnai aiškiai girdėt kanuolių šuviai. Dyone ir jo apielinkėse girdėt kanuolių šuviai net tąsyk, kuomet pučia priešingas vėjas, jeigu šaudo iš tvirtovės Verdun, arba kuomet kur nors mušasi. Tuom tarpu Neuilly nuo Verdun ir Dejon nuo arčiausio mušio lauko yra nemažiau kaip 200 kiliometrų. Taigi daugelio didelių kanuolių šuvius galima girdėt netoli nuo 200 verstų arba nuo 20 lietuviškų mylių.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lietuva ir Prusų laikraščiai. Žinių iš Lietuvos visai truksta. Nors Tilžėje ir eina laikraštis "Dabartis," kuris, anot jo leidėjų, yra įsteigtas speciališkai Didžiosios Lietuvos lietuviams, tačiaus, ant nelaimės, jame pastaraisiais laikais jokių žinių apie Lietuvą, gali sakyt, visai kaip ir nėra.

Iš pradžių, kuomet vokiečiai buvo tik-ką užėmę Lietuvą, tų žinių buvo daugiaus. Teisybė, jose nebuvo paduodama nieko daugiau, kaip tik nusiskundimas ant rusų ir jų peikimas. Bet dabar, kuomet vokiečiai jau patįs nuo ilgesnio laiko šeimininkauja Lietuvoj,—negi visą laiką ant rusų visas bėdas versi?... O apie savus darbus, matyt, arba uždrausta, arba "neparanku" rašyti.

Tik-ka esame gavę net penkis "Dabarties" numerius, už laiką nuo lapkričio 3 iki lapkričio 17 d. Visuose numeriuose surandame vos vieną žinią iš Lietuvos. Užtai netruksta ten įvairių kitokių žinių, kitą sykį net mums, amerikiečiams, juokingų.

Štai, pavyzdžiui, "Dabartis" paduoda žinią apie tai, kaip Amerikoje išdirbinėjama amunicija talkininkams ir kaip daugelis amerikonų iš to daug uždirbo. Po to eina redakcijos lyg atsiliepimas į Amerikos Lietuvius. Labai įdomus atsiliepimas, nes jis labai panašus į ano p. Dumbos, Austrijos buvusio ambasadoriaus, atsiliepimą, už kurį jis tapo iš Amerikos prašalintas. Štai kaip "Dabartis" gailisi lietuvių:

"Negalėtumem suprasti, kad butų ir Lietuvių Amerikiečių, dirbančių tą municiją, kuri užmuša ir dar užmuš ir daugel brolių Lietuvių. Nevienas kareivis kulkos arba šovinio skeveldrų ištiktas, paskutinį kartą pakelia akis dangų ir mirdamas skundžiasi: Amerika, tu užmušei mane!"

Męs norėtume buti ir stengiamės buti bešališkais, bet panašus rašymas mums labai kvepia veidmainyste.

Kuomet tukstančiai lietuvių žuvo ir visa Lietuva nuteriota kulkomis iš Kruppo vokiškų dirbtuvių, tuomet laikraštis nei burnelės neatidarė ir neatidaro apie Lietuvos ir lietuvių nelaimės—atpenč, jis tame matė ir mato Lietuvos "išgelbėjimą." Dabar-gi suskaudo jam širdis, kuomet Amerikoje išdirbinėjama talkininkams amunicija ir jis, kaip matyt, norėtų prigelbėti Dr. Dumbai ir vokiškiems agentams, kurie čia mėgino streikus kelti.

Susivėlino. Dr. Dumbai, Boy-Ed'ui ir Von Papen'ui dėdė Samas padavė kepuraites ir parodė, kur yra durįs.

Męs nekaltiname "Dabarties," nei kitų prusų laikraščių tame, kad jie užjaučia Voketijai. Bet męs negalime nutylėti, kuomet Vokietijos naudą jie stato augščiaus Lietuvos ir lietuvių naudos. Juo daugiaus męs skaitome "Dabartį," juo labjaus męs įgauname nuomonės, kad Lietuvos ir lietuvių tautos reikalai yra nustumiami antron vieton, o pirmon vieton statoma Vokietijos reikalai. Iš to negalime pasidžiaugti.

Kodėl męs negalime sueiti kruvon. Daug dabar kalbama apie visų lietuvių amerikiečių susivienijimą, apie bendrą veikimą, apie "koaliciją." Kalbama ne tik laikraščiuose, bet ir šiaip tarp žmonių. Ir prastas, Dievui dušią kaltas žmogelis negali jokiu budu suprasti, kodėl musų lietuviai negali išvieno, sakysim, kad ir savo brolių Lietuvoje šelpti. Visi mato ir pripažįsta, kad reikia gelbėti skęstančią varguose Lietuvą, nes tai opiausis šios dienos reikalas. O kada priejna prie darbo, tai vienas traukia savo pusėn, ktas savo pusėn ir niekas iš to neišeina—tik barnių smarvė pasilieka...

Kodėl gi taip yra? Ar musų žmonės pavirto jau į tikrus laidokus, ar širdies nustojo, ar proto neteko?

Ne. Mums išrodo, kad milžiniška lietuvių diduma yra geros širdies ir sveiko proto žmonės. Męs esame persitikrinę, kad gerų, karštų lietuvių yra visose sriovėse—ir tarp tautininkų, ir tarp klerikalų ir tarp socialistų, nors nekurie iš šitų pastarųjų ir purtosi nuo tautybės.

Jie visi gali išvieno dirbti, gali kruvon sueiti. Jeigu jie nesueina, tai tik todėl, kad jų vadai neužsitiki kitų sriovių vadams ir verčia savo pasekėjus taipgi neužsitikėti kitos sriovės žmonėms.

Taigi, jeigu norime atmegsti "neatmezgamą mazgą," tai atkreipkim visų pirmiausiai atydą į musų vadų santikius. Tegul jie meta šalin neužsitikėjimą vieni kitais, tegul jie nemano vienas apie kitą, kaip kaimietis apie cigoną, kurio jis bijosi, kad jo "panie neapsuktų." Tegul visi, palikę namie savo partijinius siekius, kalba vien tik apie Lietuvos reikalus ir vien tik juos turi mintyje, tegul išdyla iš jų galvų nužiurėjimai ir nepasitikėjimai kitomis sriovėmis,—tuomet, męs esame persitikrinę, susitaikinimas bus visai lengvas, o savo vadus paseks ir visi žmonės.

Mums išrodo, kad tautininkų sriovė, abelnai paėmus, eis vienybėn su kitomis sriovėmis, palikdama nuošaliai savo partijinius siekius. Ji jau mėgino tą daryti pirmiaus. Tegul ir kitos sriovės tą patį padaro. Tegul išmeta iš savo galvų savo partyviškus "fortelius," tegul sutinka vieni kitus ne kaipo partizantai, bet vien tik kaipo lietuviai—tuomet susilauksime męs koalicijos.

Jeigu gi kuri nors sriovė sulaužytų savo tokį duotą garbės žodį, jeigu paviršium susitaikius, ji vis gi atsineštų po skraiste savo partyviškumą, lai ją visuomenė ir istorija apvainikuoja gėdos ir pasmerkimo vainiku.

Tegul sriovės duoda viešai garbės žodį, kad koalicijos taryboje jos nevarinės jokios partijinės politikos. Męs tikime, kad lietuviai dar nėra taip žemai nupuolę ir duoto v e r b u m n o b i l e (garbės žodžio) nelaužys.

Nesmagu patėmyti. Vienas musų laikraštis, pasižymėjusis savo nepaprastu partyviškumu, paminėdamas apie tai, kad Lietuvių Draugijos komitetas persiskyrė į dvi dalis ir viena jo dalis liko Vilniuje, idant rupintis lietuviais, likusiais Lietuvoje, o antra komiteto dalis išvažiavo Rusijon, kur jie rupinas lietuviais pabėgėliais, rašo, kad Vilniuje pasiliko: Dr. Basanavičius, Janulaitis, Biržiška, J. ir A. Vileišiai, Kairys, Staniškis ir kiti ir prideda nuo savęs:

> Tik Yčas su savo kompanija išdumė iš Lietuvos, kas parodo, jog tam murzinam politikeriui daugiau rupi savo kailis, negu visos Lietuvos likimas.

Iš to matyt, kad tam laikraščiui turi buti labai arti širdies Lietuvos ir lietuvių tautos likimas, jeigu jis panašiai rašo apie asmenį, kurio veikimui net to laikraščio vienamintis p. Janulaitis išdavė puikų pagyrimą.

Iš tikro, taip ir yra. Tame pačiam numeryj jis bara "Kovą," kodėl ji nepeikia tų, kurie stengiasi užinteresuoti profesorius ir kitus mokslo vyrus Lietuvos ir lietuvių tautos reikalais. Šis laikraštis, klausia "kokia iš to nauda bus? Jis sanprotauja, kad žmogus turėtų pasakyti štai kaip: "Pasikarkit su savo tauta! Duokit man duonos, nes aš pats nevalgęs ir mano šeimyna miršta badu."

Lietuviai visados mirs badu, kol tarp jų bus tokių, kurie lieps "pasikarti su savo tauta" ir rupinsis daugiaus svetimais negu savais. Lietuviai visuomet bus kitų pastumdėliais, jeigu ir saviškiai vadins savo užsitarnavusius veikėjus "murzinais politikieriais," arba šarlatanus-magikus statys augščiau tautos veikėjų. Bet... užteks to šiam kartui.

Kalėdos—yra visasvietinė amnestija—net ir didžiausiems šelmiams. Nenorime ir męs šiądien nieko daugiau sakyti. P a x t i b i, lietuvių tautos geradėjau!

Žmonių klaidinimas. 'Keleivis' atspausdino labai įdomią žinią, kurią pradėjo sekančiais žodžiais:

> "Ar žinote, kad kišimąsis į politiškus Lietuvos reikalus, kaip antai rašinėjimas valdžioms peticijų, siuntimas į busiamąjį taikos kongresą atstovo ir tam panašus dalykai yra prasižengimu prieš Suv. Valstijų įstatymus ir galima papulti už tai kalėjiman nuo 6 mėnesių iki 3 metų ir užsimokėti $5,000 pinigais?"

Ir toliaus jis paduoda skaitytojams neva tą įstatymą anglų kalboje, o lietuvių kalboje perduoda savais žodžiais ir išveda, kad visa "popierinė politika," visi reikalavimai ir peticijos, kuriomis rupinasi "gabriška klerikalų tautos taryba, yra baudžiamas darbas."

Jisai savo skaitytojams paaiškina, kad už tai "gali but areštuoti ir nubausti ne tik patįs "pravadyriai," bet ir visi kiti, kurie šiokiu ar kitokiu budu bus prie to darbo prisidėję."

"Laisvė" priima tai už gryną pinigą, perspausdina viską ir dar sarkastiškai pasijuokia taip:

> "Tik jau lietuvių tauta ir nelaiminga! Nespėja nuo vienos bėdos nusikratyti, tai, žiurėk, jau kita atsiranda. Dar nespėjo Tautos Taryba ant kojų atsistoti, kaip jau jai gręsia kalėjimas."

Dalykas gi yra tame, kad minėtas senas Suv. Valstijų įstatymas paliečia ne tą, apie ką "Keleivis" rašo, bet yra taikomas tik tokiems atsitikimams, kuomet Suv. Valstijų valdžia turi ginčus, ar nesutikimus su kita kokia viešpatija. Tuomet šios šalies gyventojams yra užginta į tokius ginčus kištis.

Lietuvių ir Lietuvos klausimas visai nepalyti Amerikos ir aišku, kad minėtas įstatymas jokiu budu prie dabartinio lietuvių veiklumo yra nepritaikomas.

Tai nurodė ir "Ateitis," ir kiti laikraščiai.

Reik manyti, kad "Keleivis" ir "Laisvė" visiškai klaidingai suprato viršminėto įstatymo prasmę. Kitaip sunku butų manyti, nes reikėtų prieiti prie išvados, kad "Keleivis" i "Laisvė" norėtų pasinaudoti žmonių nežinyste ir sulaikyti juos nuo rupinimosi Lietuvos autonomija ir kitais politiškais jos reikalais.

Reik vienytis. Vis didesnis skaitlius musų laikraščių pripažįsta, kad jeigu norime rimtai atlikti Lietuvos šelpimo darbą, tai butinai privalo susivienyti bendran centran musų visos sriovės.

"Amerikos Lietuvis" taip pat pripažįsta, kad Amerikos lietuviai, išsiskirstydami į srioves, padarė didelę klaidą, kurią butinai reik atitaisyti.

> Lietuvos padėjimas—sako jis—dabartiniame laike taip pastojo kritiškas ir reikalauja taip didelės ir nuosekliai suorganizuotos pašelpos, kad jokia atskira sriovė, arba ir visos sriovės dirbdamos pavieniui, nepajiegs suteikti jos.
>
> Pinigiška pašelpa reikalinga Lietuvai bus ir po karės, ir mums nevertėtų nustoti ja rupintis ir užsiganėdinti tuom, ką turime. Kad atsakančiai aprupinus Lietuvą, mums reikalinga surinkti šimtus tukstančių doliarių, o neužsiganėdinti sriovių surinktomis keliomis dešimtimis tukstančių.
>
> Tiktai bendras veikimas, tiktai tokia įstaiga gali buti pasekminga tame darbe, kuri turėtų visų pritarimą, visų pasitikėjimą.

Vėliausiai atvykusieji lietuviai. Šiomis dienomis atvyko Chicagon p. Vitkauskas ir p. Oleka,—abudu iš Kauno. Atsilankę musų redakcijoj, jie papasakojo daug žinių apie sunkų Lietuvos padėjimą pastaraisiais laikas. P. Oleka buvo rejentu Kaune ir, kuomet rusai kraustė visas įstaigas iš Kauno, persikėlė su savo kanceliarija Maskvon. P. Vitkauskas, scenos artistas, pasiliko Kaune ir išbuvo jame per visą bombardavimo laiką. Ištruko iš Kauno tik tuomet, kada vokiečiai jau pradėjo miestan eiti. "Vokiečiai per vieną miesto galą inėjo, o męs per kitą galą išbėgom"—pasakojo p. Vitkauskas. Tarp kit-ko, p. Vitkauskas pasakojo, kad S. Banaitis, savininkas spaustuvės Kaune, tapo ant vietos užmuštas sprogusios bombos. Sulyg jų žodžių, lietuvių padėjimas yra baisus, ypač tų, kurie išbėgo, arba buvo valdžios išsiųsti Rusijon. Jiedu važiavo per Sibyrą ir Japoniją.

Pasakojo, kad visu pakeliu, daugelyj vietų Rusijoj ir Sibyrė, sutiko daugybę pabėgusių lietuvių, kurių padėjimas yra tiesiog desperatiškas: be maisto, be drabužio, be pinigų.

"Mums važiuojant, Siberijoj jau buvo po 15 laipsnių šalčio, o teko matyti pabėgėlius basus ant sniego bestovint. Kiek jų mirė iš badu, šalčio, karštligių ir kitų ligų—vieni tik dievai tai žino."

P-as Vitkauskas žada užsilikti ilgesniam laikui Chicagoje, kur mano suorganizuoti teatr. artistus; gi p. Oleka, atlankęs savo pažįstamus ir gimines Amerikoje, už kelių savaičių žada grįžti Rusijon.

Iš organizacijų. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įstatymų komisija paskelbė "Tėvynėje" projektą naujų įstatymų pašelpiniam SLA. skyriui. Naujas projektas įveda tris laipsnius pašelpos ligoje: 1-as laipsnis duoda $6.00 pašelpos savaitėje už 35 centus mėnesinės mokesties; 2-ras laipsnis duoda $10.00 pašelpos savaitėje už 85 centus mėnesinės mokesties ir 3-čias laipsnis suteikia $15 pašelpos savaitėje už $1.50 mėnesinės mokesties.

Projektas sustatytas, pasinaudojant senai išmėgintomis ir oficiališkai užtvirtintomis taisyklėmis, kurias užgyrė Amerikos Pagelbinių Organizacijų Kongresas, ir kurios yra praktikuojamos visose gerai sutvarkytose organizacijose.

Reik pripažinti, kad SLA., sutvarkęs šitą pašelpos skyrių, atliks dar vieną milžiniškos svarbos darbą, aprupindamas ne tik savo mirusių narių šeimynas, bet ir pačius narius, jiems susirgus.

— Tėvynės Mylėtojų Draugijos Valdyba, kaip mums pranešama, gauna daugybę atsiliepimų nuo kuopų ir narių, kurie išreiškia didelį užsiganėdinimą gavę vėliausią TMD. laidos knygą "Širdis." Draugijoj apsireiškia nepaprastai stiprus judėjimas: tveriasi nemažai naujų kuopų, o senos kuopos didina savo narių skaitlių. Apie Naujus Metus žada išeiti naujas veikalas "Motina." Centro Valdyba taipgi jau pradėjo rupintis išleidimu sekančios knygos "Dvasios Gyvenimo Mechanika."

Iš laikraščių. "Kova" praneša gavusi telegramą, kad gruodžio 13 d. Škotijoj pasimirė J. Čerkevičius, laikraščio "Rankpelnio" redaktorius. Vėlionis buvo vienas iš žymesnių vadovų tarp Britanijos lietuvių socialistų.

— P. Petras Mikolainis, buvusis "Vienybės Lietuvninkų" administracijoj, kaip tas laikraštis praneša, pasitraukė iš tos vietos ir apsigyveno ant savo farmos netoli Albany, N. Y. Jo vietą užėmė p. J. M. Danielius, anais metais važinėjusis sykiu su p. Račiunu.

— Lietuvių Gelbėjimo ir Autonomijos fondan, sulyg paskutinės atskaitos, įplaukė iki šiam laikui $8.233.19. Autonomijos išgavimo reikalams yra suplaukę $949.13.

Belaisvių Balsai.

Pinigai palengvina sunkią nelaimę. Viena išvilkta Vokietijon šeimyna iš Lietuvos turi Amerikoje savo giminę, kuris pasirupino išsiųsti tiems nelaimingiems keliolika doliarių pinigais. Dabar jis gauna nuo jų tokį laiškelį:

Brangus Antanėli! Męs jau gavome nuo tavęs pinigus 25 doliarius, arba 103 markes vokiškais pinigais. Mums išduoda į savaitę tik po 20 markių, todėl esame apsaugoti nuo vagių. Aš jau gavau pirmas 20 markių. Čia yra kur nusipirkti duonos, cukraus, dešros, surio, arbatos ir kavos. Nors vaikus čia peni truputį geriaus negu suaugusius, bet jiems vis vargas daugeliu atvėjų. Todel tu, Antanėli, padarei jiems ir mums su motina didelę geradėjystę. Lai tau Dievas užtai atmoka, jeigu męs negalėsime.

Tavo sesuo *Ona*.

Daug Išdeginta.

Kazys Petrunas iš Šaulių apielinkės, Kauno gub., yra dabar sykiu su kitais lietuviais iš tos apielinkės išvarytas gilion Vokietijon, Holzmindene. Jis rašo p. Juozapaičiui, Chicagoje, sekančiai:

"Tikiuosi, kad kas nors iš jusų bus gavęs laišką nuo Antano Petruno, mano sunaus. Ji išsivedė iš kaimo Sauginių atgal besitraukiantieji rusai. Nuo to laiko apie ji aš nieko negirdėjau. Kol kas, musų šeimyna yra čia, tik Kazys pasiliko Sauginiuose. Męs dikčiai nukentėjome, bet džiaugiamės, kad dar nesudegėm nuo šovinių, kaip kad kiti. Dovydaičio sudegė kluonas, Vinco Juozapaičio liko tik trioba ir svirnas, Juozo Masiliuno sudegė namai ir svirnas, **Kovo sudegė namai.**"

"Mane, Thekel, Phares!"

Kaip iš brėkštančios ausros spėjame apie besiartinančią dieną, kaip iš pirmų žaibų laukiame ateinančios audros, taip ir žmonių gyvenime iš įvairių apsireiškimų stengiamės atspėti, kas bus toliaus.

Dabartinės karės laiku visų mintįs, žinoma, užimtos vienu svarbiausiu klausimu: kas bus su lietuviais, karei pasibaigus?

Todėl ir dabojame atydžiai visus atsitikimus, visus ženklus, iš kurių galėtume tą paslaptingą ateitį iškalno įspėti ir tinkamai prie jos sutikimo prisirengti,—vis viena, ar ji gera, ar bloga butų. Ar yra kokių nors ženklų, iš kurių galėtume spręsti apie Lietuvos ateitį? Taip yra. Ir žemiaus bent vieną iš tokių ytin svarbių ženklų norime nurodyti.

Lietuvių mintis šiuom laiku labjausiai užima klausimas, kas butų su Lietuva, jeigu ji turėtų likti po Vokietija. Mus šiądien ne tiek rupina klausimas, kas gal but su Lietuva, jeigu ji liktų po Rusija. Labai aišku, kodėl. Męs j a u ž i n o m e, kaip buvo ir yra Lietuvai po Rusija. Bet jeigu įvyktų permaina, tai ar ji butų geresnėn pusėn, ar blogesnėn—to męs nežinome. Nes nenorime išmainyti nors ir pilko žvirblelio, kurį turime rankose, ant lakštingalos, gražiai giedančios, bet nesugaunamos. Taigi ir klausiame: kas musų tautą laukia, jeigu kardo galybė priskirtų ją prie Vokietijos?

Yra tarp lietuvių daugelis gerai manančių žmonių, gerų tėvynainių, tikrai mylinčių savo tautą ir savo tėvynę, kurie mano, jog Lietuvai butų daug geriau, jeigu ji iš po Rusijos botago patektų Vokietijai. Jie mano, kad Lietuva greičiaus tuomet susilauktų sau tautiškos laisvės, autonomijos, ar neprigulmybės.

Pažiurėkime! Jeigu męs esame išmintingi, tai męs negalime praleisti pro šalį tų ženklų, apie kuriuos minėjome šio raštelio pradžioje ir kurie paprastai nurodo į tai, kas bus ateityje.

Męs turime kaimynę Lenkiją, kurios jiegos yra daug didesnės negu musų ir kuri todėl gan daug greičiau tikėtis iškovoti sau laisvę negu kad męs, lietuviai. Lenkijos atbudavojimas yra šiądien gyvas klausimas. Visas pasaulis apie tai kalba. Kalba ir vokiečiai.

Pažiurėkime, ką jie kalba. Ir tame gal pamatysime ženklus ir sulyg savęs.

Aną dieną man pateko į rankas žurnalėlis F r e e P o l a n d, kuriame radau akyvą straipsnį antgalviu "Vokiškoji laikraštija ir Lenkijos klausimas."

Rašytojas sutraukia kruvon vokiškų laikraščių nuomones ir parodo, ko lenkai gali nuo Vokietijos tikėtis.

"Draugija O s t m a r k e n-V e r e i n—rašo jis—turėjo mitingą Berline ir jame tapo nutarta štai kas:

Kad Vokietija neprivalo permainyti savo mierių, bet kad ji privalo saužiniai palaikyti savo politiką sulyg Lenkijos klausimo.

Kad organizuojant busiamus savo santikius Rytuose (t.y. ant Rusijos rubežiaus), tiktai Vokiečių imperijos reikalai privalo but imami atydon, nieko kito daugiaus.

Berlino laikraštis D e u t s c h e T a g e s z e i t u n g, konservatyviškų agrarijų organas, rašo, kad lenkų užsilaikymas Poznaniuje, kur vokiškas general-gubernatorius buvo priverstas išvaikyti lenkų komitetą, privalo esą išgydyti vokiečius nuo sentimentališko užjautimo lenkams.

Sulyg šito laikraščio, vokiškas gubernatorius Poznaniuje esą turįs daug prielankumo sulyg lenkų, bet esą visų pirmiausiai reik žiurėti Vokiškos imperijos naudos ir germanizmo palaikymo. Tuomi laikraštis, matomai, norėjo pasakyti, kad reik įvesti Poznaniaus provincijon germanizmą, nes Poznanius niekuomet nebuvo germanų provincija ir todėl negalima p a l a i k y t i to, ko niekados nebuvo.

Kitame Berlino laikraštyj—T a g l i c h e R u n d s c h a u, profesorius Schaefer, Valstybės patarėjas, rašo taip pat: kad rišant Lenkijos klausimą, Vokietijos valdžia privalo žiurėti tiktai Vokietijos interesų.

Jis atvirai ir aiškiai sako, kad apie Lenkijos autonomiją, atskirium nuo Vokietijos, negali but nei kalbos, jeigu vokiečių valdžia nebus persitikrinusi, kad lenkų tauta ant visados atsisako nuo prusiškai-vokiškų provincijų. (Kitais žodžiais tariant, jeigu lenkai atsisakytų ant visados nuo savo provincijų, dabar esančių po Vokietija, tai tuomet vokiečių valdžia gal ir galėtų svarstyti apie Lenkijos autonomiją. Bet kadangi Poznaniaus ir vakarinių Prusų provincijos yra seniausios lenkų provincijos ir skaitosi Didžiaja Lenkija, tai aišku, kad lenkų tauta niekuomet negali jų išsižadėti. Reiškia, ir Vokietija negalinti nei kalbėti apie Lenkijos autonomiją. Šitas sanprotavimas patvirtina tą spėjimą, kad Vokietija, dėlei savo interesų, visuomet sulaikydavo Rusiją nuo suteikimo rusiškai Lenkijai autonomijos, arba didesnių laisvių. Laike paskutinių 10—15 metų, kuomet bunant Varšavoje generalgubernatoriui Imeretinskiui, Rusija suteikė Lenkijai platesnes teises ir rengtasi prie apskelbimo Lenkijai autonomijos, tarp Berlino ir Petrogrado, sakoma, buvo kilęs labai aštrus susikirtimas, kuris užsibaigęs tuom, kad Vokietija prigrąsino Rusijai savo armija ir Rusija turėjo nusileisti. Vokietija mat bijojosi, kad suteikimas autonomijos rusiškai Lenkijai nesukeltų revoliucijos Poznaniuje ir kitose lenkų provincijose, kurios priklauso prie Vokietijos).

Įdomią nuomonę randame laikraštyj D e r T a g, kur Herr Radschau, žymus narys viršminėtos O s t m a r k e n-V e r e i n, rašo, jog esą Vokietija jau padarė Lenkijai viską, ką galėjo padaryti—ji esą paliuosavo Lenkiją iš carizmo rankų ir ateityje ji rupinsis tik savo locnais reikalais.

Jis bara lenkus už tai, kad jie nenori palikti Vokietijai tą dalį senobinės Lenkijos, kuri tapo prusų užimta. Šis rašytojas išreiškia nuomonę, kad, girdi, Vokietija prialo žiurėti į Lenkijos klausimą, kaipo į Rusijos klausimą,—kitais žodžiais tariant, ant Lenkijos visai nėra reikalo paisyt, o reik turėti reikalą tik su Rusija.

Bet užvis aiškiausiai kalba labai įtekmingas laikraštis R e i n i s c h W e s t f a l i s c h e Z e i t u n g, kuris rašo sekančiai:

"Lenkai klysta, jeigu svajoja, kad šioje karėje jie atsieks savo tautiškų troškimų. Nėra jokios priežasties tam, kad lenkams reikėtų rodyti kokius nors ypatingus dėkingumo ženklus už tai, kad jie atlieka savo kariską priedermę (tarnystą). Jie neatėjo Varšavon, kaipo lenkai, kovojanti už savo liuosybę, bet atėjo ten tiesiog kaipo geri vokiečiai."

Kiti įtekmingi vokiečių laikraščiai taip pat neduoda lenkams jokios vilties. Pavyzdžiui, laikraštis L e i p z i g e r T a g e b l a t atvirai geidžia, kad Lenkija išnaujo butų padalinta,—žinoma ne kokia kita Lenkija, tik rusiškoji Lenkija.

"Jeigu męs sulyginsim—sako jis—rezultatus, kurių męs pasiekėm Prusų Lenkijoj ir Galicijoj, tai męs neprivalome visai abejoti kaslink to, kas mums reik daryti su Rusijos Lenkija. Visų pirmiausiai, negalima palikti vienam partneriui visos tos milžiniškos teritorijos, kuri per bendrą pasistengimą Vokietijos ir Austrijos tapo paliuosuota iš-po rusiško jungo. Yra reikalinga padalinti Lenkiją tarp Centralinių Imperijų (tarp Vokietijos ir Austrijos)... kiekvienai imperijai bus leista padaryt su savo dalim tą, ką ji nori."

* *

Taip Vokietija, per savo presą, mano apie dvidešimts-milioninę lenkų tautą. Ką ir bekalbėti apie musų mažą, vos pustrečio miliono turinčią, lietuvių tautą?

Jeigu teutoniškas milžinas rimtai galvoja apie tai, kokiu budu pasidaryti sau pietus iš lenkų tautos, tai mažos lietuvių tautos neužtektų jam nei desertui (užsigardavimui).

Viršminėti vokiečių presos atsiliepimai apie Lenkiją, ar nėra tais ženklais, iš kurių męs, lietuviai, galime spręsti ir apie savo ateitį, jeigu teutonai butų šios karės laimėtojais? Be abejonės,—jie yra daug reiškianti ženklai, kurių męs negalime praleisti, jų nepatėmiję.

Babilionijos karalius Baltasaras turėjo šaukti pranašą Danielių, kad jam išaiškintų, ką reiškia ženklai, kuriuos rašė ant jo palociaus sienos paslaptinga ranka. Danielius jam išaiškino, kad ranka rašo tris žodžius: "Mane, thekel, phares!" ir kad jie reiškia pilną Babilionijos pražutį.

Vokietijos presa iškalno rašo ir mums: "Mane, thekel, phares!..."

Todėl nepadarysim klaidos, jeigu tuos ženklus tinkamai suprasim ir tinkamai prie ateities prisirengsim. Nesnauskim, nesapnuokim ir nesvajokim apie teutonų malonybes. Bukime prisirengę prie aršiausio ir pasistengkime, kad svetimos bangos nenušluotų lietuvių tautos nuo žemės paviršio.

Laiškai.

Kareivis Jieško Savo Brolio.

Gerbiamoji "Lietuvos" Redak.

Šiądien iškilusios pasaulines audros musų tėvynė—Lietuva išnaikinta, o musų vientaučiai išblaškyti po įvairiausius pasaulio krasius. Kasdien kuopos pabėgėlių plaukia per Mandžuriją į Vladivostoko miestą, kur jų jau nemažai yra. Daug pabėgėlių pasiliko kituose Siberijos niestuose. Neapsakomai sunkus jų čia gyvenimas, bet pagelbos jiems nėra iš kur sulaukti. Kai-kurie nežino, kur pametė gimdytojus, o kiti nesuranda savo vaikų. Toks pats ir mano likimas. Pernai rudenį aš buvau paimtas kariumenėn ant Mandžurijos geležinkelio, tai šiądien nežinau, kur gimdytojai gyvena. Brolis jau nuo keleto metų yra Amerikoj apsigyvenęs. Taip palikau vienas, nezinodamas, kur randasi artimiausi šeimynos nariai. Tad atsišaukiu į Amerikos tautiečius ir laikraščių redakcijas, idant, jei kuri jų turi mano brolio, Jono Mažeikos, adresą, tai kad ji teiktųsi man suteikti. Amerikoje mano brolis yra žinomas kaipo veikėjas, laikraščių sandarbininkas. Jisai paeina iš Kauno gub., Panevėžio apskr., Aginių kaimo.

Mano adresas:

Juozas Mažeika, *Anga* St. Kit. Vost. Žel. Dor. 3 železnodor. rota. Russia, Mandžuria.

Kareivio Laiškas.

Pranas ir Petras Jazdauskai gavo nuo savo brolio laišką, rašytą iš Archangelsko.

Po pasveikinimų ir linkėjimų brolis rašo:

"Sveiki mano mieli broleliai, kas pas Tamstas girdėt, kaip einasi gyventi Tamstoms toje laimingoje Amerikoje . Jau praėjo ilgas laikas, kaip besimatėmės, ir laiškais toliau kaip susirašysime, nežinodami vieni kitų gyvenimo, arba kvateros adresų. Aš pamislijau apie jusų lengvesnį gyvenimą ir apsiverkiu. Jųs gal nei negalite persistatyt, kaip aš gyvenu šią valandą. Sunkus musų šalyj gyvenimas. Visi žmonės—jauni, suaugę, seni ir kudikiai lygiai badą, šaltį, skurdą ir vargą kenčia.

Aš, ačiu Dievui išbuvau keturis mėnesius karės lauke. Kadangi Dievas neapleido manęs, tai aš ir dabar sveikas ir esu mieste Archangelske."

"Visa Lietuva ir Lenkija išblaškyta. Tėvai neranda vaikų, o vaikai neranda tėvų; broliai seserų, o seserįs—brolių. Matote, mieli broliai, kaip musų tėvynė yra prapuolusi. Ir aš nežinau, kaip musų tėveliai, gentįs ir kaimynai gyvena. Gal ir jie yra išvaikyti, kaip žvirbliai. Jųs, broleliai, gal geriau galite sužinoti apie tėvelių likimą.

Nerašykite man laiško, nes aš nežinau, kaip ilgai Archangelske gyvensiu. Kaip aš atrašysiu jums kitą laišką, tuomet, rasi, jųs galėsite man rašyti. Taigi palaukite.

Likite sveiki, mieli broliai, ir aš lieku sveikas.

Su Diev!

Jusų brolis.'

NAUJI RAŠTAI.

NAUJI RAŠTAI.

1. **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kalendorius,** "Tėvynės" spauda, 1916 m.; kaina 25c. Sutvarkė "Tėvynės" redaktorius, p. V. K. Račkauskas. Pusl. 191.

2. August Bebel, **Moteris ir Socializmas,** vertė ir korektavo V. K. R. "Kovos" spauda. Kaina $1.00. Pusl. 429.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.
(Tąsa.)

Šale to, daleidžiant, kad aš galėčiau išeiti, aš negalėčiau apleisti salos. Mano pranykimas butų greitai pastebėtas, ir povandeninis laivas išvežtų keletą vyrų, kurie išjieškotų kiekvieną salos duobutę. Mane butinai sugautų, sugražintų į Avilį, ir tuomet jau ištikrųjų aš netekčiau laisvės.

Todėl aš turiu atsisveikinti su mintim pabėgti, jei bent matyčiau, kad tai bus pasekminga, ir jeigu tokia proga pasitaikytų, tai aš nebusiu perlėtas, kad jąją pasinaudojus.

Vaikštinėdamas išilgai eilės kambarėlių, aš galiu matyti keletą šių grafo d'Artigas'o sandraugų, kurie yra užganėdinti savo vienodu gyvenimu Apverstoje Taurėje. Kaip jau aš pirmiaus sakiau, sprendžiant pagal skaitlių kambarėlių Avilyje, jame turi buti tarp aštuoniašdešimties ir šimto vyrų.

Jie neatkreipia į mane jokios atydos, ir, išarti į juos prisižiurėdamas, aš turiu manyti, kad jie yra surinkti iš visų pasaulio dalių. Aš nematau juose jokio jų kilmės bendrumo, net nei panašumo, sulyg kurio jie galėtų buti paskaityti Šiaurės Amerikos, Europos ar Azijos gyventojais. Jųjų odos spalva įvairuoja nuo baltos iki geltonos ir juodos-juodos, kuri užtinkama Australijoje greičiaus negu Afrikoje. Imant visa ką kruvon, reikia manyti, kad dauguma jųjų priklauso prie malajiškų rasių. Aš galiu prikergti, kad grafas d'Artigas tikrai priklauso prie tos rasės, kuri yra apgyvenusi Hollandijos salas vakarų Pacifike, tuom tarpu kai inžinierius Serko turi buti levantinietis, o kapitonas Spade itališkos kilmės.

Vienok jau Apverstos Taurės gyventojai ir nėra sujungti tarp savęs tautybės ryšiais, tai jei be abejonės, yra sujungti savo instinktais ir palinkimais. Kokių atstumiančių baisių veidų jie yra! Jie yra smarkaus budo vyrais, kurie gal niekuomet nebandė sulaikyti savo geidulių, nei abejojo jie kuomet nors daryti ką nors, ir man rodosi, kad jie pasislėpė šioje oloje, nes jie mano, kad gali ir toliaus laužyti įstatymus po ilgai eilei atliktųjų piktadarysčių—apiplėšimų, žmogžudysčių, padegimų ir visokių kitokių baisenybių. Jeigu tai butų teisybė, tai Apversta Taurė yra ne kas kita, kaip tiktai urvas jurių plėšikų, kurių vadovu yra grafas d'Artigas, o Serko bei Spade jojo antrininkais.

Aš negaliu išvyti šios minties iš savo galvos, ir juo daugiaus aš svarstau, juo labjaus persitikrinu, kad aš turiu tiesą, ypatingai kadangi laike savo pasivaikščiojimo po urvą aš pastebiu, kad viskas patvirtina mano nuomonę.

Vienok kaip tenai nebutų ir nežiurint, kokios aplinkybės suvedė šiuos visus žmones kruvon, grafo d'Artigas'o sandraugai, kaip matosi, priima visagalingą jojo viešpatavimą be jokio klausimo. Iš kitos pusės, jeigu jisai laiko juos savo geležinėje rankoje, prisilaikydamas aštriausios disciplinos, tai turi buti tula nauda, tulas atlyginimas, už kurį jie lenkiasi. Kame tasai atlyginimas galėtų buti?

Pasukęs į tą pusę kranto, kame tunelis praeina, aš patenku kiton lagunos pusėn, kame stovi sandeliai, kuriuose yra prekės, pargabenamos su kiekvienu "Ebbos" išvažiavimu, ir kuriuose randasi daugybė pundų.

Toliaus stovi elektros jiegos dirbtuvė. Praeidamas aš pasižiurau į langus ir pastebiu, kad viduje randasi vėliausiai išrastos ir augščiausio tobulumo pasiekusios mašinos, kurios užima maža vietos. Nematyt nei vieno garu varomo inžino, kuris paprastai turi daugiaus ar mažiaus painią mašiną ir reikalauja kuro. Kaip kad aš ir maniau nepaprastai didelio jiegingumo vielomis elektra suteikiama urvo žiburiams ir povandeninio laivo mašinoms. Be abejonės, elektra taipogi vartojama kitokiems tikslams, kaip kad Avilio sušildymas ir maisto kepimas. Aš galiu matyti, kad jinai taipogi vartojama prietaisoms tyram vandeniui gaminti. Kaip tenai nebutų, Apverstos Taurės gyventojams nereikia gaudyti lietaus vandenį, kurisai taip gausiai krinta išlauko ant kalno.

Keletą žingsnių atstu nuo elektros įstaigos yra didelė cisternė, kuri visame kame, išskiriant savo didumą, yra tokia pat, kaip kad toji, kurią aš mačiau Bermudose, tenai lankydamasis. Pastarojoje vietoje cisternės aprupindavo reikalus suvirš tukstančio žmonių, šioji,—reikalus šimto-kito.

Aš dar tikrai nežinau, kaip juos vadinti. Kad jųjų vadas turėjo svarbias priežastis savo gyvenimo vietai pasirinkti žemės viduriuose—tai yra aišku. Bet kame yra šios priežastis? Aš galiu suprasti vienuolius užsidarant tarp vienuolynų sienų su tikslu atsiskirti save nuo šio pasaulio, tačiaus šie grafo d'Artigas'o pavaldiniai nieko tokio vienuolyniško neturi savyje ir paprasčiausių žmonių nebutų paskaityti vienuoliais.

Aš einu piliorių tarpu iki urvo galui Niekas nebandė sulaikyti mane, niekas neprakalbėjo į mane, matomai nei vienas urvo gyventojų neatkreipė į mane mažiausios atydos. Šios Apverstos Taurės dalis yra labai įdomi, sulyginus su stebėtiniausiais Kentucky ar Belearics urvais. Vargu reikia man pasakyti, kad niekur nesimato žmogaus rankų darbo. Visa yra gamtos darbo vaisium, ir ne be nusistebėjimo aš žvalgausi aplinkui. Dienos šviesa iš kraterio pasiekia šią urvo dalį įstrižai taip kad viskas nepilnai apšviesta, tačiaus nakties laiku, kai visa kas yra elektros liampomis apšviesta, išvaizda turi buti tikrai fantastiška.

Sienas aš visur apžiurėjau labai atydžiai, tačiaus negalėjo atrasti kokiu budu susinešti su išlaukiniu pasauliu.

Gan didelis skaitlius įvairių paukščių—jurių ir gyvenančių Bermudose—yra padaręs urvą savo namais. Matomai, jų niekuomet nemedžiota, nes jie visiškai nesibijo žmogaus.

Tačiaus šale laukinių paukščių, kurie gali liuosai sau lėkioti per skylę urvo stoge, yra visa kruva naminių paukščių, taipgi karvių ir kiaulių. Imant omenin visokių ryšių žuvis, kurios gyvena lagunoje ir apie salą, reikia pripažinti, kad ne tiktai užtikrinta urvo gyventojams užtektinai maisto, bet kad tasai maistas yra ir įvairus.

Vien pažvelgus į Apverstos Taurės gyventojus, matyt, kad jie nėra pripratę badauti. Visi jie yra smarkųs, druti vyrai, pripratę prie jurių audrų ir karštos tropikų saulės, turi sveiką ir tyrą kraują. Tarp jųjų nėra nei jaunų, nei senų. Visi jie yra pat drutume, budami nuo trisdešimties iki penkiasdešimties metų amžiaus.

Vienok kodėl jie tokiu budu gyvena? Ar jie niekuomet neapleidžia šios akmeninės uolos?

Gal tai pasiseks man sužinoti.

SKYRIUS X.

Ker Karraje.

Kambaris, kuriame aš gyvenu, yra apie šimtą žingsnių atstu nuo buveinės grafo d'Artigas'o, kuris gyvena viename galinių šios Avilio eilės kambarių. Jeigu aš negyvensiu viename kambaryje su Tamu Rochu, tai aš manau, kad jojo buveinė bus netoli nuo manosios, idant prižiurėtojas Gaydonas galėtų toliaus prižiurėti buvusįjį savo ligonį.

Aš manau, kad greitu laiku aš apie tai patirsiu.

Kapitonas Spade ir inžinierius Serko gyvena atskirai, netoli nuo grafo d'Artigas'o buto.

Buto? Taip, kodėl nepavadinti jo tuom vardu, nes buveinė įrengta su tulu dailumu. Mokančios rankos išrėžė akmenyje pagrožinimų priešakį. Inėjimas yra per plačias duris. Spalvuoti stiklo langai medžio rėmuose, įtaisytuose į kalkių sienas, perleidžia per save šviesą. Buveinės vidus susideda iš kelių kambarių, valgomojo kambario seklyčios yra apšviestos per langą, ir visa buveinė yra dirbtinai vėdinama. Rakandai yra įvairaus styliaus ir išvaizdos ir francuziško, angliško bei amerikoniško dirbimo. Virtuvė ir t.t. yra gretimai stovinčiuose urveliuose Avilio užpakalyje.

Po pietų, kaip tiktai išėjau iš savo urvelio, tvirtai pasiryžęs gauti pasimatyti su grafu d'Artigas'u, aš pamačiau jį ateinant iagunos pakraščiu link Avilio. Jisai arba nemato ar nori išvengti manęs, nes jisai paskubina savo žingsnius, ir aš negaliu pagauti jojo.—Kaip tenai nebutų, jisai turės priimti mane,—pramurmu aš sau.

Aš pasiskubinu prie durių, už kurių jisai pranyko ir kurios užsidarė, jam inėjus.

Duris saugojo milžinas, juodspalvis malajietis, kurisai jokiu budu ne švelniu tonu paliepia man pasitraukti šalin.

Aš nesutinku išpildyti šį paliepimą ir du kartu anglų kalba pakartoju jam sekantį savo reikalavimą.

— Pasakyk grafui d'Artigas'ui, kad aš noriu, idant jisai mane tuojaus priimtų.

Lygiai su tokiu pat pasekminngumu aš bučiau galėjęs kalbėti į aplinkui mane esančius akmenis. Šisai laukinis žmogus, be abejonės, nesupranta nei žodžio angliškai, nes jisai piktai į mane pažiuri ir su grąsinančiu riksmu vėl liepia man pasišalinti.

Aš esmiu tvirtai pasiryžęs jiega atidaryti duris ir sušukti, idant grafas d'Artigas butinai išgirstų mane, bet vien ką aš galiu pelnyti tuom, tai sukelti padukimą malajiečio, kurisai matomai yra Herkuleso tvirtumo. Aš todėl padedu į šalį savo drąsą ir pasiaiškinimą atidedu iki patogesnei progai, kuri vėliaus ar anksčiaus turės ateiti.

Aš nužingsniuoju Avilio priešakiu į rytus, ir mano mintįs apsistoja ant Tamo Rocho. Man stebėtina, kad aš jojo dar nemačiau. Ar ant jojo galėjo užeiti naujas priepuolis?

Šisai spėliojimas yra vargu prileistinas, nes tokiame atsitikime, jeigu tikėti grafo d'Artigas'o žodžiams, aš bučiau pakviestas prie išradėjo.

Truputį toliaus aš susitinku su inžinieriumi Serko.

Su savo pritraukiančiu apsiėjimu ir paprastuoju geru upu šisai ironijos žmogus prasišypso, kuomet jisai mane pamato, ir nesistengia išvengti manęs. Jeigu jisai žinotų, kad aš esmiu jojo sandraugu, inžinierium—prileidžiant, kad jisai pats yra tikrai inžinierium—tai gal jisai mane nuoširdžiaus priimtų, tačiaus aš nesmiu tokiu kvailu, kad pasisakyti jam, kuom aš esmiu.

Jisai sustoja, su besijuokiančiomis akimis ir erzinančia burna, ir gražų pasveikinimo ženklą palydi žodžiai: "Labą dieną, kaip laikotės?"

Aš šaltai atsakau į jojo mandagumą—faktas, kurį jisai nusiduoda nematąs.

— Tegul šventas Jobas saugoja jus, ponas Gaydone!—jisai tęsia toliaus savo aiškiu, skambiu balsu.—Aš manau, jųs neapgailestaujate tos laimingos aplinkybės, kuri jums leido aplankyti šį nepaprastai stebėtiną urvą—ir ištikrųjų jisai yra vienu geriausiųjų, nors mažiausiai žinomųjų ant sferiodo.

Šisai moksliškos kalbos žodis, pavartotas kalboje su paprastu ligonbutiniu prižiurėtoju, nustebina mane, aš pripažįstu ir atsakau:

— Aš neturėčiau, p. Serko, pamato rugoti, jeigu, turėjęs malonumą aplankyti šį urvą, aš turėčiau laisvę jįjį apleisti.

— Ką! Jau manote apleisti mus, ponas Gaydone,—manote apie sugrįžimą į savo pavilioną "Sveikatos Name?" Juk Tamista vargu turėjote progos ištirti puikią musų viešpatiją arba prisistebėti nesulyginamaja grože, kuria gamta musų urvą apdovanojo.

— Ką aš esmiu matęs, to užtenka,—aš atsakau,—ir jeigu Tamista išnetyčių kalbėtum rimtai, tai aš rimtai užtikrinu Tamistą, kad aš daugiaus šio urvo grožių nenoriu matyti.

— Dabar, ponas Gaydone, leiskite man nurodyti į tai, kad Tamista dar neturėjai progos apvertinti parankumus gyvenimo praleidimo tokiose nepalyginamose apystovose. Tai yra ramus gyvenimas, liuosas nuo rupesčių, su užtikrinta ateitim, su tokiomis materialėmis sąlygomis, kokių kitur nerasi, su lygiu klimatu, be jokios baimės audrų, kurios naikino pakraščius šioje Atlantiko dalyje, be baimės žiemos šalčio, vasaros karščio. Šį nuolatos lygų ir sveiką orą mažai ką paliečia metų dalįs. Čia mums nėra reikalo susipažinti su Plutono ar Neptuno piktumu.

(Toliaus bus).

Atsisakykit—Rezignuokit!

Prasidėjus Europoje visuotinai karei, kilo tarp musų nepaprastas judėjimas — šaukti seimus ir seimelius, rinkti tautos atstovus ir vadovus musų reikalams tvarkyti. Pradėta rinkti aukos nukentėjusiems nuo karės ir taipogi kitokiems tikslams. Drauge su tuom laikraščių skiltyse pradėta pravardžiuotis dar daugiaus negu kad prieš tai.

Taip praslinko jau pusantrų metų, bet jokio žingsnio prie rimto darbo ir savo reikalų sutvarkymo Amerikos lietuviai nepadarė. Nematyti nei galo tai suirutei, kuri dabar tarp musų yra. Ažuot gerėjimo, visa kas eina vis blogyn.

Visi šie apsireiškimai rodo musų tariamųjų vadovų nebrendumą, dabartinio momento svarbos nepermatymą. Tai matoma ir jaučiama ypač aiškiai dabar, akyvaizdoje tokio baisaus padėjimo Lietuvoje. Lietuvos ir josios žmonių męs ne tiktai prideramai nesušelpėme, bet nei nesimato, kad męs lemtą pašelpą galėtume suteikti. Reikėtų tokioje valandoje jieškoti priemonių, kad kaip galint šelpimo reikalą sutvarkius. Ar męs (teisingiaus musų vadovai), tuom rupinamės? Ne, anaiptol! Pas tuos vadinamus vadovus, pirmoje vietoje stovi ne principas, ne idėja, ne darbas, ne visuomenės labas, bet savas asmuo, savas "Aš," kuriam viskas, neišskiriant nei savo tautos žmonių labo, paaukaujama. Taip bent iš šalies žiurint išrodo.

Matyt, kad tie vadinamieji musų vadovai yra netikę buti vadovais, kad jie nėra kompetentiški stovėti prie musų gyvenimo vairo, kad jie nei musų, nei visos tautos reikalų nepermano..

Todėl aš norėčiau duoti vieną patarimą: Jųs, vadovai, Atsisakykit—Rezignuokite! Apleiskite tas pozicijas, kurias jųs dabar ižimate, nes darbo atlikti negalėjote ir, kaip matyt, negalėsite. Tos vietos ne jums priklauso. Jųs esate ne savo vietoje. Užleiskite savo vietas kitiems, kurie gal geriaus supras, kas reikalinga daryti tiems, kurie stovi žmonių, visuomenės priekyje, kurie supras, kad savas "Aš" visuomet turi stovėti antroje vietoje, o pirmą vietą turi užimti visuomė, žmonių reikalai ir labas.

Taip pasielgia dori žmonės, kuomet jie pamato, kad jie yra netikę stovėti žmonių priekyje. Tą patį padarykite ir jųs. Tai ypač reikalinga tokiuose kritiškuose momentuose, kaip kad dabartinisai. Tada męs pamatysime, kad nors jusų darbas neatnešė pageidaujamų vaisių, bet vienok tas paėjo ne iš jusų blogos valios, bet tiktai iš jusų nekompententiškumo. Ir tuomet visuomenė bent gerbs kaipo dorus žmonės, kurie, pamatę jog patįs negali atlikti darbo, užleido savo vietas kitiems žmonėms, kurie turės gal geresnį giliukį.

Dr. A. L. Graičunas.

Iš Pabėgėlių Gyvenimo.

ŠIS-TAS IŠ MASKVOS GYVENIMO.

Nelemtos karės aplinkybės perskyrė gyvąsias musų tautos pajėgas į dvi bemaž lygi dali ir padėjo tarp jų nepereinamą sieną. Dabar sunku kalbėti apie lietuvių tautos sąmonės vienumą, kadangi viena dalis nežino, ką mąsto ir dirba antroji, gyvendama suvis kitokiose gyvenimo aplinkybėse. O darbo kaip vieniems taip ir antriems begalės. Ir gal-but, maža kalbėti apie darbo daugumą. Kada tenka kartais pagalvoti dėl musų tautos likimo. Lietuviams, gyvenant tarp germanų ir slavų, sunku bus ir pasibaigus šiam karui, kuris vargu bus paskutinis. Lietuva visuomet bus arti sienos tarp tų dviejų valstybių, ir pavojus mums visuomet grumos.

Kaip tolimo griaustinio dundėjimas, kartais pasigirsta laikraščiuose iš vienos pusės, kad vokiečiai esą sumanę kolionizuoti Lietuvą ir Baltijos pajurį. Ir todėl dabar iuo žvilgsniu mums reikia susiglausti į ankštesnį burį ir pasiruošti į kulturinę kovą už savo individybę, už dvasios gyvybę. Pavojus štai prieš mus. Vienok šiądien mums ne laikas nusiminti, blaškyties į visas pusės arba, pasinėrus pesimisto neveiklume, laukti bloga. Dabar reikalinga mobilizuoti ateinančiam laikui visos musų pajėgos. Reikalinga kritikos pagelba užlyginti grioviams ant musų tautos kelio. Musų pajėgų ekonomija, racijonalinis ukis tik patikrins mums stiprybės, gyvybės ir galės.

Iš tėviškės teko kraustyties bamaž visai musų mokslus einančiai jaunuomenei. Musų moksleivija kulturos darbe yra ne vien tik medžiaga, bet taip-pat įrankis ir pajėga. Augštųjų mokyklų moksleiviams jau yra dalis piliečio pareigų. Ir ištiesų, dalis mokslus einančios jaunuomenės išėjo į tautos darbą ir, dažnai užmiršdama knygą, sveikatą, dirba ten, kame matomas didžiausias reikalas.

Antra nedidelė moksleivių dalis rimtai tęsia mokslą ir baigia akademijos darbą, kad paskui savo žiniomis eitų padėti pagalbos reikalingiesiems. Bet yra didesnė studentų pusė, kuri, neturėdama blogų norų, vis delto šalinasi nuo darbo, minties, knygos. Vienas iš svarbiųjų uždavinių yra ištraukti iš inercijos ir suteikti veiklumo pavyniams "indiferentams" moksleiviams, ir drauge padidinti darbininkų skaičių.

J. Ls.

RIAZANE.

Riazanėje, kaip ir kiekviename vidurinės Rusijos mieste, pabėgėlių pilna. Pačioje Riazanėje lig šio laiko apsistojo 2,500 žmonių, sodžiuose ir apskričių miestuose bus apie 30,000. Kiek yra kurios tautos ir tikybos, lig šio laiko tikrai sužinoti neteko. Kreipiaus tuo reikalu į vice-gubernatorių, kuris mane pasiuntė į gubernijos žemietybės valdybą. Bet ir ten tas pats. Gubernatorius kad ir įsakęs surašyti tautomis ir tikybomis, bet žemietybė neapspėjanti to padaryti. Ilgainiui padarysią visa. Lietuvių pačioje Riazanėje gali buti kokie 700—800. Ligšiol surašyta jų lig 150. Rašymas eina palengva, nes žmonės išblaškyti po visą miestą, sunku surasti. Daug lietuvių yra apsigyvenusių už miesto. Kabanovo sodžiuje, kokie 4—5 varstai nuo miesto, gyvena 13 šeimynų, apie 80 žm. Ir beveik kiekviename sodžiuje galima surasti bent po kelias šeimynas. Į sodžius žmonės gabenami dėl to, kad mieste labai brangus butai. Atvažiavęs į Riazanę daug sugaiši, kol rasi kokią lindynę; net ir ta bus brangesnė už pačius pinigus. Visi didieji butai užimti karės reikalams.

Miesto valdyba įtaisė du dideliu bendrabučių, kuriuose gyvena 195 pabėgėliai, iš jų 88 rusai, 6 latviai ir 101 lenkas; lenkų skaičiuje dauguma lietuviai, nes čia rusai nemoka skirti lietuvių nuo lenkų. Jiems bi katalikas tai ir lenkas. Visi, kurie gyvena bendrabučiuose, gauna ir išlaikymą. Yra pasamdytas bendrabutis ir lietuviams pabėgėliams—sausas, šiltas, šviesus, augštomis lubomis. Jei nebus jame įtaisyta virtuvė, kuriai negalima rasti buto, tai bus galima sutalpinti apie 70—80 žmonių, o jei bus ir virtuvė, tada mažiau. Dabar bendrabutyje yra 30 su viršum lietuvių, kurie, lig atidarant bendrą virtuvę, gauna iš Lietuvių Komiteto provizijos ir patys sau verdasi.

Kiti pabėgėliai gyvena privatiniuose butuose. Jie gauna maistui iš žemietybės valdybos po 20 kap. kasdien suaugę ir po 10—15 kap. vaikai. Lenkų Komitetas taip-pat duoda po 20 kap. suaugusiems.

Lietuvių inteligentų čia visai nėra. Klebonas lenkas, žmogus teisingas; įvedė lietuviams pamaldas, kuriomis dabar lietuviai naudojasi lygiai su lenkais. Sako, vienai lenkei buvęs dygtelėjęs širdin pavydas, ėmusi bėgioti su skundais, bet vargšė nieko nepešusi ir liovusis.

Gaila, kad Riazanėje nėra lietuvio kunigo, kurs nuolat čia gyventų. Ligšiol lietuvių pamaldas laikė pabėgėlis kunigas Markelis, bet jisai gali išvažiuoti ir lietuviai pasiliktų be pamaldų (rodos, jau išvažiavo. *Red.*). Riazanėje yra atvažiavęs jaunas kunigas lenkas; lietuviškai nemoka; jis giriasi busiąs paskirtas visai Riazanės gubernijai pabėgėlių reikalų rupinti. Jei taip butų, butų labai gaila, nes lietuviai liktų be pamaldų. O Riazanėje lietuvis kunigas butinai reikalingas.

K.

PETROGRADAS.

Petr. Liet. Studentų Mokslo Draugijėlė. Pirmadienyj, lapkričio 2 d. Universiteto Slavėnų seminarijoje 8 val. vakarą bus pirmasis šiemet susirinkimėlis. Programa: valdybos rinkimai, Draugijėlės reikalai ir referatai: prof. E. Volterio—1) Jauniaus reikšmė lietuvių atgijime ir lingvistikoje ir 2) Amerikos lietuvių spauda ir leidiniai šiuo metu.

— Atstovas M. Yčas susirgo gerkle. Visai uždrausta jam kalbėti. Daktarų siunčiamas lapkričio 2 d. jis važiuoja iš Petrapilio į Sočį Kaukaze į sanatoriją.

— Carui pripažinta šv. Jurgio Kryžius. Pietų vakarų fronto taryba šv. Jurgio Kryžiams skirti nutarė įteikti Carui šv. Jurgio 4-jo laipsnio Kryžių už nuopelnus armijoje, butent už lankymą pavojingųjų vietų ir tuo kėlimą kareivių dvasios ir drąsos.

— **Lenkų teisių sulyginimas.** Valstybės Duma viename savo paskutiniųjų posėdžių įnešė sumanymą panaikinti lenkų teisių susiaurinimą. Šitas sumanymas buvo įduotas peržiurėti ir nuspręsti vidaus reikalų ministerijai.

Dabar ministerijoje esąs išdirbtas tam tikras įstatymo sumanymas ir parašytas jam paaiškinamasis raštas. Kadangi lenkai, kaudamiesi su vokiečiais, pasirodė esą ištikimi valstybei, jų teisės reikią sulyginti su teisėmis kitų Rusijos gyventojų, sako paaiškin. raštas. Įstat. sumanymas ir paaiškin. raštas netrukus busią įnešti V. Dumon. (Iš "Liet. Balso.")

Kibirkštįs.

KIBIRKŠTĮS.

Rususis Vandenynas (Pacifikas) yra vertas savo vardo. Berods tai vienatinė vieta pasaulyje, kur dar yra šiais karės laikais ramu.

×=×

"Keleivis," anuomet kalbėdamas apie davimą mažoms tautoms autonomijų, pasirodė nemažas istorikas. Dabar, rašydamas apie seną Amerikos įstatymą, pasirodo dar didesnis advokatas.

×=×

Kaizeris, kaip išrodo, vieno dalyko visgi negalėjo padaryti: prezidento Wilsono vestuvių jis sugadinti negalėjo.

×=×

Jeigu klerikalai yra ištikro ir katalikai, tai jie turėtų prieš šitas šventas Kalėdas užgiedoti: "Ramybė geros valios žmonėms ant žemės,"—ir susitaikinti su kitomis sriovėmis.

×=×

Nu-gi tu, ponedziau! "Draugo" ir "Darbininko" šulai privertė p. Šimkų, kad jis visas aukas sudėtų jų "tautos fondan," o dabar jį bara, kam jis nenorįs išmokėti $800.00 sulyg Lietuvių Draugijos pirmininko reikalavimo! Tas man išrodo jau visai lyg ant zdzierstvos.....

×=×

Na, gana tos šiderstvos! Dabar visiems kumams ir kumoms ir visiems šauniems lietuviams Linksmučių Kalėdėlių velija

Jurgis Spurgis.

EXTRA.

LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS MASKVOJE.

Laikraštis Rieč praneša, kad lietuvių suvažiavimas Maskvoje, turėjusis atsibuti lapkričio mėnesyje, tapo atidėtas iki Kalėdų iš priežasties ligos p. M. Yčo, Centralio Lietuvių Komiteto pirmininko.

Šio suvažiavimo tikslu yra sutvarkyti lietuvių pabėgėlių reikalus.

RUSAI UŽĖMĖ VARNĄ.

Londonas, gruodžio 22 dieną. — Laikraštis Daily Chronicle praneša apie gandą, kad rusai užėmė bulgarų uostą-tvirtovę Varną, prie Juodųjų jurių. Šitoj žinioj sako, kad rusų skraiduolis ir du torpedų naikintojai nutildė bulgarų kanuoles, sugriovė miestą ir po to išsodino Varnoje kariumenę iš 16 transportų—pėstininkus ir artileriją. Jeigu šita žinia yra teisinga, tai tas reikštų didelę talkininkų pergalę Balkanuose.

ANGLAI PASITRAUKĖ IŠ GALLIPOLI.

Londonas. Anglų valdžia oficiališkai paskelbė, kad visa anglų armija, buvusi prie Suvla įlankos ir Anzak apskrityj, tapo ištraukta ir pasiųsta kitur. Ant pat galo Gallipoli pusiausalio talkininkai dar paliko savo kariumenę. Menama, kad ištraukta išviso daugiaus 100,000 kariumenės ir kad ji yra pasiųsta arba į Salonikus, arba į Egyptą.

VOKIEČIŲ SOCIALISTAI SUSKILO.

Berlinas. Vokiečių socialistų atstovai Reichstage pasidalino: viena daug didesnė dalis remia valdžią, kita—daug mažesnė—yra priešinga. Iš 110 socialistų tik 19 balsavo prieš skyrimą karei pinigų.

RUSAI BOMBARDUOJA IŠ ORLAIVIŲ.

Petrogradas. Oficialis rusų pranešimas skelbia sekančiai:

"Musų lakunai pasekmingai bombardavo priešo pozicijas apielinkėse tarp Gedučiški ir Kamajų, į rytus nuo Švenčionių (Vilniaus gub.); tarp konvojų įvyko panika."

Ant Galicijos fronto prie Novo Alexiniec priešas mėgino užpulti, bet buvo atmuštas.

Vokiečių oficialis pranešimas skelbia, kad nakčia gruodžio 19—20 rusų divizija užėmė Dekšius, į pietryčius nuo Vidžių, bet ant rytojaus vokiečiai juos iš ten išmetė.

VIETINĖS ŽINIOS.

Bancevičius prakišo ristynes. Pereitos savaitės pabaigoj atsibuvo Mickevičiaus svetainėje žingeidžios ristynės. Mokytojas ritosi su savo mokiniu—J. Bancevičius su Petru Katausku. Nelabai dėkingas anais metais pasirodė Banevičius savo mokytojui Antanui Baladinskui ir dadar pats turėjo progą atsigerti iš to paties šulinio, nes jo mokinys, Petras Katauskas, pakėlė, taip sakant, prieš jį "buntą," tvirtindamas, kad jis yra visai nemenkesnis už Bancevičių ristikas. Bancevičius išdidžiai tik nusišypsojo ir nusprendė, kad jis Katauską paguldysiąs kaip blyną į pusantros valandos, ir tai ne vieną, bet du sykiu.

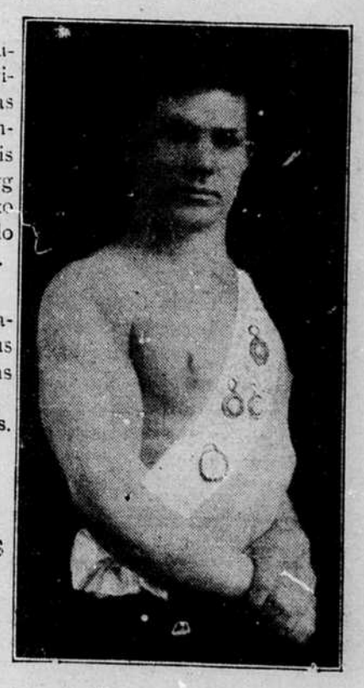

Petras Katauskas.

Kuomet prisiėjo ristis, Bancevičius, matyt, visai nebuvo toks "šiur," kad jis Katauską paris ir todėl atėjo prisirengęs su visokiais savo "forteliais," kurie publikai vienok visai nepatiko. Pirmiausiai, jis atėjo atželdinęs sau barzdą, kad savo priešui odą nutrinti; paskui gi laike ristynių paleido darban ne tik savo raumenis, bet ir nagus ir, kaip katinas, apdraskė Katauską, į ką geri "sportai" žiuri su pasipiktinimu. Referee (teisėjas) turėjo keletą sykių sulaikyti Bancevičių nuo tų "šposų," sarmatydamas jį, o publika, kuri iki šiolei Bancevyčių mylėdavo, kaip žvavą ristiką, dabar pasipiktino ir aiškiai buvo Katausko pusėj.

Vienok ir Bancevičiaus "triksai" nieko negelbėjo. Praslinko pusantros valandos, o Bancevičiui nepasisekė paristi Katausko nei vieno sykio. Tokiu budu Bancevičius ir prakišo sau ristynes.

Katauskas sako, kad jeigu jis įgys dar nors 30 svarų sunkumos (jis dar jaunas vyras), tai jis Bancevičių paguldys.

Report.

Birutės koncertas. Nedėlioje, gruodžio 26 d., šv. Jurgio parap. svet. vakare "Birutės" draugijos dainininkai ir muzikai duos puikų koncertą. "Birutės" nariai stropiai

rengėsi prie koncerto, todėl iškalno galima pasakyti, kad koncertas bus vienas iš puikiausių ir geriausiai atliktų.

Tame koncerte dainininkai ir muzikai visi dėvės vienodas, baltas drapanas. Scena bus papuošta naujomis dekoracijomis, kurias parupino "Birutės" draugijos nariai. Vienu žodžiu, tame koncerte bus daug ko naujo.

Po koncertui bus šokiai.

Dalins knygas. TMD. 28-oji kuopa ant West Side rengia gruodžio 26 d. vakarėlį Meldažio svetainėj. Bus prakalbų, vodevilius ir daug kitų pamarginimų. Šiame vakarėlyje bus taipgi dalinama kuopos nariams naujai išleista knyga "Širdis." Visi, ir ne nariai, kviečiami atsilankyti.

Važiuoja suvažiaviman. P-as Pranas Kibartas ateinantį utarninką išvažiuoja kelioms dienoms į Rytines valstijas. Žada būti ir tautininkų suvažiavime, kuris atsibus Naujais Metais Philadelphijoj.

So. Englewood aukos nuo karės nukentėjusiems. Gruodžio 9 d. keturių So. Englewoodo draugijų atstovai laikė susirinkimą, kuriame nutarė pasiųsti L. G. Fondan $150, ir L. Auton. $10. Pas kasierių dar liko $47.69 aukų.

Englewoode gruodžio 11 d., po socialistų globa, susitvėrė "Liet. Dar. Lit. Dr-jos" 18 kp. Kuopa rengė agitatyviškas prakalbas ir parsikvietė A. Antonov už kalbėtoją, bet susirinko tik 5 ypatos. Matyt, ar kalbėtojui, ar organizacijai žmonės neatjautė.

KALĖDOS.

Didesniam pagerbimui Kalėdų šventės ir suteikimui musų darbininkams atsilsio, A. Olszewskio Bankas bus uždarytas per abi Kalėdų dieni, subatoj ir nedėlioj, gruodžio 25 ir 26.

A. OLSZEWSKI BANK.

JUOKELIAI.

MUGĖJE.

Kaimietė atvežė mugėn kiaušinių parduoti. Nuskuręs žydelis priėjo prie vežimo ir pradėjo targavot kiaušinius. Moteris skaito pinigus auksinais, o žydelis gryvinomis Auksinas—penkiolika kapeikų; gryvina—dešimts kapeikų.

Žydelis tuojau pasiulė moterei už kiaušinius penkias gryvinas. Moteris-gi užsispyrė gauti du auksinu.

Žydelis pasiulė moterei penkias gryvinas. Ji perpykusi sako:

—Penkiagryvniavęs nepenkiagryvniuok, bet da auksinu duok ir atliktas turgus, supranti?

Žydelis rankas trindamas užmokėjo du auksinu.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. J. J. Straukas. Perdavėm Jusų laišką musų administracijai, nuo kurios gausite atsakymą laišku.

p. V. Vitunskas. Labai mums smagu, kad Tamista esate užganėdintas musų laikraščiu. Paduotas žineles iš Jusų miestelio sunaudosime kitame numeryje.

p. Anonimui iš Norwood, Mass. Nieko iš Jusų raštelio negalime padaryti, nes bijotės savo vardo ir adreso paduoti. Kitus melagiais vadinate, tai ir savo vardo vertėtų nesibijot paduoti.

p. Laputis, Cambridge, Mass. Tilps kitame numeryj.

Visiems, čia nepaminėtiems. Raštai, kurie netilpo šiame numeryje, bus peržiurėti ir, jeigu bus galima, sunaudosime sekančiuose numeriuose.

Apgarsinimai.

PRANEŠIMAS.

Pranešu, kad uždėjau savo siuvimo dirbtuvę. Pasiuvu pagal naujausią madą naujas drapanas ir taisau senas. Reikale meldžiu atsišaukti pas mane, busite užganėdinti.

JUOZAPAS JACIKAS,
3317 Auburn ave., Chicago, Ill.

KAM REIKALINGAS?

Kam reikalingas fotografistas, retušeris. Darbą vienas galiu atlikti. Turiu paliudijimus. Atsišaukite antrašu:

Felix A. Cernauckas,
348 Station st., Wilkes-Barre, Pa.

BE VILTIES DARBAS.

Bile kame, ką tik mes dirbame, mes turime turėti aiškų darbo supratimą; kitaip—tas yra be vilties darbas. Tas yra ypatingai teisinga gydyme kai-kurių ligų. Mes turime žinoti, kodėl mes vartojame tulą gyduolę, o ne vartojame jokios kitos. Mes turime žinoti, kokios pasekmės iš to gali buti. Naudingas veikimas kai-kurių sutaisytų gyduolių yra aplamai žinomas, kaip, ve, Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras gelbsti nuo vidurių nedirbimo, skausmų ir dieglių viduriuose ir žarnose, ypatingai gelbsti nuo konstipacijos ir nuo jos pacinančių ligų. Yra taipgi geras nerviškumui, žalios jėgos ir kuno nusilpnėjimui. Jei jūs turėtute bent vieną iš šitų symptomų, tikėkit Trinerio Amerikoniškam Kartaus Vyno Elixirui ir nejieškokit jokių kitų gyduolių. Kaina $1.00. Visose aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1339 South Ashland ave., Chicago, Ill.

. . . . . .

Triner's Liniment'as yra viena tvirčiausių gyduolių trinti kuną, pasitaikius reumatiškiems arba neuralgiškiems skausmams, ypatingai kuomet skausmas yra viename susijungime arba raumenyje. Laikykite jį namie. Kaina 25 ir 50c.; per krasą—35 ir 60c.

"Birutės"
KALĖDŲ KONCERTAS

Rengiama

NEDĖLIOJE

GRUODŽIO-DEC. 26 d. 1915 m.

ŠV. JURGIO PARAP. SVET.
32-ras Place ir Auburn Ave.
Pradžia lygiai 8 val. vak.

ATSILANKYKITE Į
''BIRUTĖS''
Kalėdų Koncertą
kad

Išgirsti "Birutės" maišyto choro dainas, vyrų choro dainas, solistų dainas, duetus ir t.t.

Pamatyti vienodai pasirėdžiusius "Birutės" choristus, išpuoštą svetainę, puikiai išrėdytą Artisto Šileikos pieštomis kurtinomis sceną.

Pasigerėti vakaro malonumu, nauja tvarka, įspudžiais, jaunimo draugiškumu.

Pasimatyti ir pasilinksminti su savo pažįstamais bei draugais.

Smagiai užbaigti Kalėdų šventę.

Svarbiausia dalis programo—tai M. Petrausko, St. Šimkaus, A. Pociaus, Gounod'o ir kitų dainos.

Šokiai po koncertui.

Visus Kviečia "Birutė."

Pajieškojimai.

Pajieškau savo švogerio Petro Stanevičiaus ir Mar. Stanevičiutės. Abu paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Pavandenes parap., Lubišiškių dvaro. Meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

Petras Luška,
719 Bank st., Racine, Wis.

Pajieškau savo brolio Juozapo Bartaševičiaus iš Kauno gub., Šiaulių pav., Pavandenės parap., Užgirių so džiaus Suvirš 20 metų Amerikoj. Meldžiu atsišaukti adresu:

Agneiška Alexandravičienė,
1903 W. 21st st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo giminių, Adomo Gadiliausko, Adomo Stonies, Juozo Žalnieraičio, St. Laukso ir Hipolito Sapkaus. Visi Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų parap. Meldžiu jų pačių, ar ko kito, duoti man žinią apie juos sekančiu adresu:

John Stulginskas,
11 Court st., W. Lynn, Mass.

Pajieškau savo parapijonų: Laurinaičio ir Felikso Raubo ir Aleksandros Jenkaitės. Visi paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Užvenčio parap., Užalksninių sod.; mergina iš Grubliauičiznos sod. Patjs, ar kas kitas praneškite man sekančiu adresu:

Pr. Jezdauskas,
4776 Melrols st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo dėdės, Jurgio Gričiuno, 19 metų Amerikoje, paeina iš Gumbelių kaimo, Vabalninkų parap., Panevėžio pav., Kauno red. Pirmiaus gyveno apie Bostoną, ar Lawrence, Mass. Jis pats, ar kas jį žino, meldžiu pranešti antrašu:

Paulina Smalekytė
Po vyro, Medalinskienė,
1107 Independence Blvd., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Simano Valštavo, Kauno gub., Raseinių pav., Vidukles parap., Kempalių kaimo, ir pusseserės Liudvikos Lembučiukės, po vyru Liudvinskienės, Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščių parap., Šilų kaimo. Jie patjs, ar kas kitas, malonėkite duoti žinią adresu:

Miss Antanina Jokubauskaitė,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo draugo Petro Butvilos, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės vol., Paklevio kaimo. Apie 4 metai Amerikoj. Iš pradžių gyveno Chicagoj, Ill., o dabar nežinau kur. Jis pats, ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu:

Jonas Bajorinas,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo moteries, Marijonos Pakačionienės, po tėvais Miliukė, palikus mane su 2 vaikais, gruodžio 9 d. 915 m. išvažiavo su Izidorium Venslovu. Prie to, išsigabeno mano visus pinigus, laikrodėlį ir kitas brangenybes. Ji yra juodplaukė, veidas plėtmuotas, noscis trumpa-plati, viršutinių dantų neturi, vidutinio ugio, dikto sudėjimo. Kas juos susektų, malonėkite duoti žinią adresu:

Vincas Pakačionas,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolių—Kazimiero Grigaičio, Jono Pietnaičio ir Damicelės Grigaitės, taipgi savo dėdės, Jono Grigaičio. Pirmiaus gyveno Chicagoje. Jie patjs, ar kas juos žino, teiksitės man pranešti. Busiu labai dėkingas.

Antanas Grigaitis,
P. O. Box 232, Christopher, Ill.

Pajieškau savo seserių—Petronėlės ir Kazimerkos Prunckaičių iš Kauno gub., Telšių pav., Plungės val., Kartenos parap., žutautų sodos. Pajieškau taipgi pusbrolio Juozapo Mickaus iš Kauno gub., Telšių pav., Plungės parap., Pakutavėnų sodos. Meldžiu atsišaukti pačių, ar kas žino pranešti, už ką busiu dėkingas.

Ignacas Pruckus,
5312 So. 33rd st., So. Omaha, Nebr.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda pigiai vieno tono, 50 arklių pajiegos **Auto Truck.** Atsišaukite pas

Dr. J. Kulis,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

Parsiduoda:—saliunas ir barbernė geroje vietoje. Senas lietuviškas saliunas, ant geros kertės, geras biznis, bet dėl priežasties turiu parduoti. Rašykite adresu:

Mrs. A. B.,
412 N 8th st. Sheboygan, Wis.

Štai didelė tabakinė naujiena!

Jųs, pypkių rukytojai ir cigaretų sukėjai, turite prieš save didžiausias vaišes, kaip tiktai nusiperkate Prince Albert'o tabako. Vyrai, štai čia yra tabakas, kurį jųs daugiau mėgsite negu bile ruši, kurią jųs kuomet nors pirmiaus rukėte, kadangi šisai tabakas yra taip puikios skonies ir taip vėsus. Jųs galite rukyti visą laiką kiek tiktai norite. Patentuotasai procesas sutaiso tą—ir išima kandimą ir džiuvumą.

PRINCE ALBERT

tautiškas linksmybės rukymas

Kiekvienas šio tabako pustelėjimas pypke arba cigaretu rodosi geresniu negu paskutinasai. Jisai yra taip draugiškas. Jums nenusibosta Prince Albert'o skonis, nežiurint to, kaip daug ir ilgai jųs rukytumėte. Jisai kaip tik tinka jusų skoniai.

Prince Albert yra lengvai susukamas, nes jisai yra trupaus supjaustymo. Jisai ilgai dega ir, aplamai imant, yra labjausiai užganėdinančiu tabaku, prie kokio jųs prikišote degtuką, ar tai pypkėje, ar cigarete.

Prince Albert yra parduodamas visur raudonuose krepšeliuose, 5c; raudonose biešinėse, 10 c; svariniuose ir pusvariniuose biešiniuose humidoruose ir svariniuose krišpolinio stiklo humidoruose su pininio drėgnintojaus viršais, kurie užlaiko tabaką tokiame tobulame stovyje

Copyright 1914 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Kosulis ir Užkimimas

paprastai apsirciškia šaltam orui užėjus ir nelengvai pagydomi. Jie reikalauja staigaus gydymo ir gerų gyduolių.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams)

gydo kosulius, prasišaldymus, užkimimus, bronchitį, krupus ir kokliušą nuo 35 metų. Yra tai gera ir švelni preparacija. Mes labai ją rekomenduojame vartojimui — jauniems ir seniems, vaikams ir suaugusiems. Kainos 25c. ir 50c.

''Aš turėjau baisų kosulį,'' rašo Frank Vacha iš Elk River, Minn., ''tai aš gavau butelį Severa's Balsam for Lungs ir pirm, negu suvartojau visą butelį, kosulis visai prapuolė. Aš esu 63 metų amžiaus ir jaučiuosi gana sveikas.''

Gauk Severos gyduolių preparacijas pas savo aptiekininką.
Nepriimk kitokių. Jei jusų aptiekininkas jų neturi, tai užsiorderiuok tiesiog iš

Užkietėjimas, galvos skaudėjimas, jaknų trukdėsiai, gelta ir nerviškumas greitai pagydoma.
Severa's Liver Pills
(Severos Pigulkos nuo kepenų)
Vartok pagal nurodymus. 25c.

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Račiuno Krutamieji Paveikslai Atsibus

Nedėlioje, gruodžio 26 d. 1915 m., Norwoode, Mass. Bažnytinėje salėje.
Panedėlyj ir Utarninke, gruodžio 27 ir 28 d. vakarais—Lietuvių Tautiškame Name, N. Main ir Vine Sts., Montello, Mass.
Seredoje, groudžio 29 d., Bažnytinėje Salėje, Cambridge, Mass.
Ketverge, gruodžio 30 d. 1915 m., Haverhille, Mass.
Pėtnyčoje, gruodžio 31 d. 1915 m., Lawrence, Mass.
Subatoje, sausio 8 d .1916 m., L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison ave., Harrison, N. J.

STEBUKLINGOS SZTUKOS

10 LABAI GERU ŠTUKU UŽ $1.00

Su niekuo teip žmoniu nepalinksminsi kaip su geromis štukomis. Kuris žmogus moka geru štuku, tas visados praleidžia laika linksmiai visi ji myli ir laiko gudriu žmogum. Tu brolau gali ir ta pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar susilaukei geriausios progos, nes tik už 1 dol. gausi 10 labai geru štuku. Aš esu lietuvys, magikas ir berodydamas teatrus, patyriau, kad lietuviai labai myli štukas, todel aš dabar pasirengiau tik už 1 doleri parduoti 10 geriausiu štuku, todel nelauk ilgai, užsiorderiuok tuojaus, o po dienos visi manys, kad tu esi labai mandrus žmogus, arba turi velnia. Sztukos, kurias aš jums prisiusiu, yra labai lengvos padaryti, teip kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuojaus padaro. Visas reikalingas prietaisas ir lietuviška pamokinima kaip tas štukas padaryti, išsiunčiu ta pačia diena kaip gaunu orderi. Nusiuntimo kaštus aš apmoku. **Prisiųsk $1, o gausi tas štukas.**

JUOZAS SZLIKAS, 3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Parsiduoda pigiai 6 cilinderių Locomobile Limousinas. Atsišaukite pas

Dr. J. Kulis,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1532.

EXTRA

Parsiduoda medinis namas su bučerne ir visais bučernei reikalingais daiktais. Labai gražus štoras ir geroje lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Atsišaukti į A. Olszewskio Banką.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose. Norint darbo atsišaukite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 163.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir t.t.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.	Šiokiom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

Alpha *pasirodė* geras
Nes jis *yra* Geras

Tai yra Toniko-Sveikatos-Maisto Gerimas.

Tukstančiai žmonių Chicagoje ragavo ir išmėgino **Alpha**—ir pavadino jį puikiu, čiškančiu, burbuliuojančiu gėralu. Šitie vyrai ir moterįs dabar gera **Alphą** prie valgio—jie vaišina juom savo draugus—jiems patinka gėralas, kuris troškulį daro smagum, o jo užganėdinimą daro džiaugsmu.

Alpha
From the Great McAvoy Brewing Co.

Užsisakyk baksą Alphos

Alpha neturi blėdingų, vodijančių medžiagų. Tai yra gėrimas, kuris pasirodė geras, nes jis yra geras. Užsisakykite baksą **Alphos** nuo savo pirklio—smagiai gerkit šitą sveiką, sustiprinantį, užganėdinantį gėralą. **Alpha** kainuoja tik $1.50 už baksą iš 24 butelių.

McAvoy Brewing Co.
Phone Calumet 5401

Didžiausia Lietuviška Krautuve Chicagoje

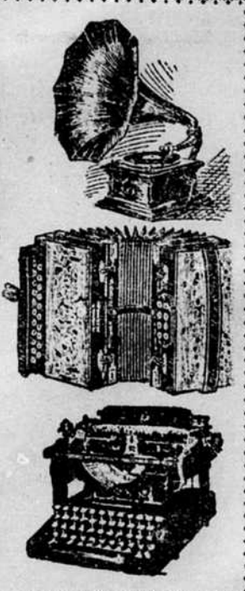

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimantinius, muzikas, gramafonus su lietuviškais rekordais, koncertinas ant kurių gali groti ir nemokantis visokius šokius; armonikas rusiškas ir prusines importuotas ir taip jau rusiškas balabaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės negu kitur. Gyvenantis už Chicagos orderius galite siųsti per laiškus.

KATALIOGĄ VISIEMS DYKAI, KAS TIK PRISIŲS UŽ 2n STAMPĄ.

STEPONAS P. KAZLAWSK.
4632 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Phone Drover 7309

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Aptiekos virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

ATYDAI SOUTH CHICAGIEČIŲ.

Labai pigiai ir ant gerų išlygų parsiduoda 2 pagyvenimų medinis namas 2957 E. 81 Str. arti Exchange ave., maudyklės, toiletai viduryje, neša $25.00 randos į mėnesį. Galima pirkti su mažais pinigais, arba labai pigiai už "cash." Kreipkites dėl informacijų.

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Jei nori pamatyti tikrai
GERĄ TEATRĄ,
tai ateik į
MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.

Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai pralesti valandą liuoso laiko užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Veiku Draugas arba kaip mokytis kaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpes šitą Aparsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis
R. F. D. Rou e 2 Hudson, N.Y.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Gelbekite Gimines!
per Lietuviu-Vokiečiu Biurą

Visa Lietuva po Vokietijos valdžia, todel visi laiškai ir dokumentai turi buti rašomi Vokiečių kalba, nes lietuviškų laiškų cenzura neleidžia. Mes turime tiesioginius susinešimus su Vokietijos konsulatais ir dabartine vokiečių valdžia Lietuvoj. Mes padarome visus žemių nuosavybių raštus ir įvairius dokumentus vokiečių kalba. Sujieškome pražuvusias gimines ir jų turtą. Verčiame ir parašome laiškus giminems vokiečių ir lietuvių kalbose. Toliau gyvenanti prisiųskite savo lietuviškai rašytus laiškus, o mes išversime vokiškai. • Reikale vertimus patvirtiname Notaru antspauda. Norinti išversti ar parašyti laiškus turi prisiųsti **$1.00. Jeigu norite kad jusų paliktas turtas Lietuvoj nepražutų, tai atsišaukite tuojau.** Rašydami platesnių žinių įdekite stempą atsakymui. Adresuokite:

Lithuanian-German Bureau
3149 So. Halsted Street, CHICAGO
Valandos vietos lietuviams: Paprastais vakarais nuo 6 iki 9; Subatomis nuo 2 iki 9; Nedėliomis nuo 10 iki 4 po pietų.

ATEIK PRALEIST SENUS METUS LINKSMAI.
Naujų Metų Vakaras
Pėtnyčioje, gruodžio 31 d. 1915 m. Douglas Park Auditorium, Ogden ir Kedzie avenues. Vakas surengtas Sąjungos Letuviškų Klubų. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 25c ypatai.
Solistai, Duetai, Kvartetai ir Sarpalių Orkestra Palinksmins Jus.
Draugijos, Klubai ir pavienios ypatos yra širdingai kviečiami atsilankyti ant šio vakaro, nes panašaus pasilinksminimo chicagiečiai nėra rengę.

Darykite Teip Kaip Prusai Daro.

1 Prusai anksti gula, anksti kelia, gerai valgo, už tai jie yra sveiki, tvirti ir turtingi. Mat darbas palaiko žmogaus sveikatą ir protą geroje tvarkoje ir dirbant nėra laiko nerimauti, graužtis nei praleisti uždirbtų pinigų.

2 Prusai mokinasi amatų ir biznio. Prusai yra gabiausiais mechanikais, furmonais ir superintendentais visuose fabrikuose, ir diduma fabrikų yra Prusų rankose.

3 Prusai yra savininkais didžiausių biznių ir gražiausių namų Chicagoje. Kur tik randasi geresnė biznui vieta, ten pirmutiniai Prusai užperka propertes ir įsteigia biznius.

4 Ir geriausios farmos, geriausiai įgyventos yra Prusų rankose. Už tai ir visa Europa šiądieninėje karėje neįstengia Prusų sumušti.

Todėl ir mes, lietuviai, jeigu norime buti sveiki, turtingi ir galingi, darykime taip, kaip Prusai daro.

1 Neriogsokime per naktis saliunuose, kuriuose musų sveikata ir pinigai dyla, bet vakarais perskaitykime knygelę ar laikraštį, iš kurio galima pasimokinti, kaip užlaikyti geroje tvarkoje sveikatą ir išmokti geresnį darbą, amatą ar biznį. Sveikam žmogui, mokančiam geresnį darbą, Amerikoje visur durys atidarytos ir gausus uždarbiai laukia. Vargas tik tiems, kurie nualino savo protą ir fiziškas spėkas girtuokliaudami, arba beskaitydami desperatiškus raštus, ar beklausydami desperatiškų prakalbų.

2 Kad buti sveiku, reikia anksti gulti, anksti kelti, ir atsikėlus padirbėti, ar pasivaikščioti taip, kaip Prusai daro, tada bus pusryčiai gardus, pilvas sveikas, nereiks gyduolių. Darbas dirbsis lengvai ir smagiai ir uždirbti pinigai bus čieli.

3 Jei uždirbti pinigai tau neskelsia, negali jų užčėdyti kaip kiti, tai pirk namą, tada vieton mėtyti pinigus piknikuose, baliuose ir kitoms tuštenybėms, mokėsi juos už savo namą ir po kelių metų turėsi jį pilnai išmokėtu taip, kaip kiti turi.

4 Bet, kad tavo pirktas namas tau apsimokėtų, tai pirk jį geroje biznio vietoje taip, kaip Prusai daro.

Geriausia biznio vieta yra Bridgeportas, svarbiausia biznio gatvė yra Halsted st. ir čia dar yra pigiausios properčių kainos, kaip kur nors kitur ant biznio gatvių. Štai Ashland ave., tarp 43-čios ir 45-tos daug prastesnė už Halsted, o properčių kainos ten trigubai brangesnės, kaip čia. Atminkite, kad netrukus ir čia kainos žymiai pakils, ir kas pasiskubins dabar nusipirkti, tas pasipelnys.

Mes turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Žemiaus Paduodame Tiktai Keletą iš Ju.

39 1 augšto murinis namas, 2 fliatai po 4 ruimus, basementas, porčiai, gazas, neša randos $25.00, ant Union av., arti 32-ros gat. Kaina $2,800

40 3 augštų murinis namas ir basementas; 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gazas; barnia atneša randos $12, išviso atneša randos $68.00, ant Union ave., arti 31-mos gat. Kaina $7,000

41 2 augštų murinis namas, 4 fliatai po 4 ruimus, akmens fundamentas, neša randos $60.00, ant Union ave., arti 32-ros gat. Kaina $5,000

42 2 augštų medinis namas, neša randos $33.00, ant Union ave., arti 33-čios gat. Kaina $2,500

43 3 augštų murinis namas, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, naujas plumbingas, didelis basementas, 10 metų senas namas, neša randos $60.00, ant Union av., arti 33-čios gat. Kaina .. $7,500

44 2 augštų medinis namas, 4 fliatai po 4 ruimus, gazas, neša randos $32.00, ant Union av., arti 33-čios gat. Kaina $3,200

45 2 augštų murinis namas, akmens frontas, 2 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gazas, štymų šildoma, didelė barnia neša randos $5 į mėnesį, išviso namas neša randos $65.00, ant Union ave., arti 33-čios gat. Kaina $7,000

46 2 augštų medinis namas, 3 fliatai: vienas 7 ruimų, antras 4 ruimų ir trečias 3 ruimų. 4 ruimų namas užpakalyje, gazas; neša randos $37.00, ant Union ave., arti 34-tos gat. Kaina $3,000

47 2 augštų medinis namas, 2 fliatai po 5 ruimus, neša randos $30.00; ant Union av., arti 44-tos gat. Kaina tiktai $3,000

49 2 vienodi 3 augštų murini namai po 3 fliatus kiekviename, kiekvienas fliatas turi po 5 gražius ruimus, toiletai, gazas, neša randos $90.00; ant Emerald av., arti 32-ros gat. Kaina už abudu $10,000
Atskirai už vieną kaina ..... $ 5,200

50 2 augštų murinis namas, 2 fliatai po 8 ruimus. Maudyklė, toiletai, gazas; neša randos $42.00; ant Calumet av., arti 36-tos gat., prie gražaus bulvaro. Kaina tiktai $3,800

51 2 augštų medinis namas, 4 fliatai po 4 ruimus, basementas, toiletai, gazas, neša randos $40.00; ant Emerald av., arti 34-tos gat. Kaina $3,500

52 3 augštų murinis namas, 3 fliatai: vienas 4 ruimų ir du po 5 ruimus, akmens fundamentas, neša randos $37.00, ant Lowe ave., arti 32-ros gat. Kaina tiktai $4,000

53 3 augštų murinis namas ir basementas, 6 fliatai po 4 ruimus, toiletai, gazas, naujas namas, geriausiame padėjime, neša randos $74.00, ant Union ave., arti 34-tos gat. Kaina $8,200

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius dar-žus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.
Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.
Reikalaudami adresuokite šitaip:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškos kalbos, 439 pusl. $2.00
Kietais audimo apdarais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškos kalbos, 835 pusl. 3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškos kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pusl. 1274. ..... 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Morocco skura 7.00

1192 Geografija arba žemės Aprašymas. $2.00
Apdaryta. $2.50
1199 Išsivystymas Vaisiaus Gyvunų. ..... .10
1201 Iš Kur Atsirado Musų Naminiai Gyvuliai. ..... .20
1218 Kada ir Kokiu Budu Svietas Susitvėrė ..... .35
1219 Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas Pasibaigti? ..... .35
Apdaryta. ..... .50
1220 Kaip Gyvena Augmesys? ..... .35
1221 Kiek Senovės Graikai ir Romenai. ..... .20
1250 Nematomi Priešai ir Draugai žmonių. ..... .30
1256 Oras, Vnduo, Šviesa ir Šiluma. ..... .40
1261 Paėjimas Organiško Svieto. ..... .35
1271 Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai. $1.00
Apdaryta. $1.25
1299 Žvėrys ir žmogus. $1.00. Apdaryta. $1.25
1311 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. ..... .15
1335 Chinija. Iš istorijos Chinų. ..... .35
1349 Ethnologija arba Mokslas apie Žemės Tautas. $2.00
Apdarta. $2.50
1358 Gadynė Siėktos Viešpatavimo Lietuvoje. $1.50
Apdaryta. $2.00
1360 Gyvenimo Mokykla. $1.25. Apdaryta. $1.50
1380 Istorija Abelna. Tomas I. $1.00. Apdaryta. $1.25
1382 Istorija Suvienytų Valstijų Siaurinės Amerikos. $1.00
Apdaryta. $1.25
1383 Istorija Chicagos Lietuvių. $1.00. Apdaryta. $1.50
1386 Iš Muzikos Srities. ..... .10
1387 Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta. $1.00
1419 Kultura ir Spauda. ..... .45
1428 Lenkai Lietuvoje. ..... .15
1435 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. ..... .50
1480 Rašto Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1510 Tikėjimų Istorija. Apdaryta. $5.00
1511 Trumpa Senobės Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1600 Apie Turtų Išdirbimą. ..... .35
1605 Aukos Karės Dievui. ..... .10
1660 Kaip žmonės su Ponais Kovojo. ..... .10
1668 Ko Mums Reikia Pirmiausiai? ..... .20
1680 Labdarybė Pirmiaus ir Dabar. ..... .10
1690 Moteris ir Jos Vieta žmonijoje. ..... .15
1709 Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo. ..... .10
1730 Tautiškos Politikos Knygynėlis. ..... .10
1863 Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių. ..... .10
1884 Dziova ir Alkoholis. ..... .10
1900 Hygiena. Daktariška Knygelė. ..... .35
1954 Pamatas Visokiai Reformai. ..... .30
2001 Angliškos Kalbos Vadovėlis. ..... .25
2038 Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose. ..... .75
Apdaryta. $1.00
2055 Lithuanian Self-Instruction. ..... .50
2084 Rankvedis Angliškos Kalbos. $1.25. Apdaryta $1.50
2085 Rankvėdis Gromatų Rašymui. ..... .35
2131 Arithmetika. Knyga Išsimokinimui Rokundų. ..... .25
2241 Gamtos Pajiegos. 50c. Apdaryta. ..... .75
2266 Koks Privalo Buti Vaikų Auginimas? ..... .20
2398 Žinynas. Knyga žinių. $1.50. Apdaryta. $2.00
2401 Deklamacija ir Sceniškoji Mimika. ..... .10
2458 Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimui. ..... .50
2496 Lietuviškas Sapninykas. 50c. Apdarytas. ..... .70
2506 Naujas Pilnas Orakulas. $2.50. Drutuose apdaruose. $3.00
2516 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo. ..... .50
2532 Svieto Pabaiga. ..... .10
2558 Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams. ..... .05
2617 Tikyba ar Mokslas? ..... .50
2629 Žydų Likimas Gudijoje. ..... .05
2590 Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas. ..... .15
2593 Dievas, Dangus ir Pragaras. ..... .10
2596 Gyvenimas Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX. ..... .25
2626 Vaišės Kristaus pas Popiežių. ..... .05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiams duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleistų.

128 Iš Gyvenimo Samojėdų. ..... .10
266 Olga Žiubotavičiutė. ..... .10
296 Po Prieglanda Šventenybės. ..... .25
825 Patkulis. Politiška tragedija. ..... .20
1274 Spėka ir Medega. $1.50. Apdaryta. $2.00
1988 Tikras Ženybinis Gyvenimas. ..... .25
2120 Žodynėlis. Angliškai-Lietuviškas. ..... .30
2191 Trumpa Geografija. ..... .25

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

2901 Mažas Auksо Altorėlis. ..... .50
2902 " " " ..... .60
2903 " " " $1.00
2904 " " " $1.25
2905 " " " $1.00
2906 " " " $1.50
2907 " " " $1.75

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 SO. HALSTED ST., :-: CHICAGO, ILL

Bridgeport Clothing Co.

Visur galima gauti overkoutų ir sintų, bet klausimas, ar visur veinokio gerumo. Męs gvarantuojame kiekvieną drabužį, kurį męs parduodame. Jeigu drabuzis netinka, tai męs jį apmainome ant kito arba pinigus sugrąžiname. Musų kainos yra žemesnės negu kitur—nuo $6.50 iki $35.00. Viskas padaryta sulyg vėliausios mados. Musų krautuvėje randasi visokių vyriškų aprėdalų.

Musų krautuvėj randasi visokių graznų ir auksinių daiktų prezentų pirkimui ir kiekvienas daiktas gvarantuotas. Pas mus pirkus, jeigu daiktas netinka, tai apmainysime, arba pinigus sugrąžiname; tai gali suprasti, kad nebusi prigautas ir nepermokėsi už musų tavorą.

Musų krautuvė atdara kiekvieną vakarą iki 10 val., o nedėliomi iki pietų.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Rayo Suteikia Pasilsį Jusų Akims.

ŽYDRI, tačiaus minkšta RAYO Liampos šviesa suteikia pasilsį jusų akims taip pat tikrai, kaip aštrus, baltas žibėjimas kenkia.

Rayo LIAMPA

Mokslininkai pataria vartoti aliejinių liampų šviesą—ir RAYO Liampa yra geriausia aliejine liampa, kuri buvo kuomet nors padaryta. Paprašykite savo vertelgos, kad jisai jums parodytų Rayo Liampą. Jokio blizgėjimo, jokio mirgėjimo. Lengva užžibinti ir prižiurėti.

STANDARD OIL COMPANY
(INDIANA)
CHICAGO, U. S. A.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

"Linksmų Kalėdų"
—per Telefoną.

Pasiek gimines ir draugus, kurių jųs negalite ypatiškai matyti, Lokališku arba Long Distance Bell Systemos Linijomis.

Balsas-balsan apsimainąs linkėjimas padarys dieną sviesesnę ir linksmesnę dėl visų, kuriuos tik tas apeina.

Bell telefonas nuneš linksminimo žinią nežiurint, kaip tas toli butų.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

BARGANAS UŽ $1,800.00.

Įmokėk $500, o likusius ant išmokėjimo. Patįs gyvenkite pirmame fliate ir imkite randą už antrą fliatą. Puiki ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas fliatas turi 4 kambarius, o kitas fliatas turi 4 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant 48-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av.

Olszewskio Bankas.

DE-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pětnyčiomis

Prenumerata metams $2.50
" " pusei metų $1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5831

Dr. P. WIEGNER

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1174
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-ros
Telephone Yards 3150

Phone Drover 5052

DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuviai Daktarai-Dentistai
Valandos nuo 9 ryte iki 9 vakare
3261 So. Halsted St., Chicago

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Extra! Extra!

DIDELĖS DOVANOS TRUMPAM LAIKUI

Kas iki Naujų Metų prisiųs man $5.00, tas gaus

1) Savaitinį laikraštį "Lietuvą" per visus metus.

2) Lietuvių Dienraštį "Kataliką" per visus metus.

3) Didelį naują lietuvišką žemlapį (mapą) Suvalkų gubernijos, kuris parodo viską lietuviškoj kalboj: visus miestus, kaimus, kelius, upes ir upelius, ežerus, balas ir t.t. Puiki mapa kolioruose (spalvose).

"Katalikas" kaštuoja metams $5.00; "Lietuva"—$2.00, Žemlapis—$1.00. Iš viso $8.00. Visą tą gausi tik už $5.00, jeigu juos prisiųsi greitai—ne vėliaus Naujų Metų. Nepraleisk šitos progos. Sėsk ir tuojaus rašyk, o viskas bus išsiųsta tuojaus be jokio trukdymo. Adresuokit šitaip:

JONAS KULIS
Generališkas Agentas.
3259 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis
Generalis
Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA
3106 So. Halsted St., Chicago.
Čia gali išmokti angliškai
Reikalauk Aprašymo

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Mes išmokiname šio longvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kelias trumpas savaites; geriausi įrengimai; expertai mokina; įrankiai suteikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyką gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago

TELEPHONE DROVER7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampas 34tos)
Chicago, Ill.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Canal. 2113

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

OLEKO MOKYKLA

Mokina Angliškos kalbos
" Lietuviškos kalbos
" Aritmetikos
" Knygvedystės
" Stenografijos
" Typewriting
" Pirklybos teisių
" Abelnos Historijos
" Suv. Valst. Historijos
" Geografijos
" Pilietystės
" Politiškos Ekonomijos
" Dailarašystės

MOKINIMO VALANDOS:
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. po piet
Vakare nuo 7:30 iki 9:30
3360 EMERALD AV., CHICAGO.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk paaiškinimų. Dovanai

American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sztukas ir Katalioga visokių geru magiszku sztukų ir kitokių visokių dalyku, kurių tu labai nori, o nežinai kur jų gauti? Jeigu taip, tai atsiųsk savo pilną ir aiškų adresą, o aš tuojaus tą Katalioga ir tas sztukas tau nusiųsiu DYKAI. Adresuok:

JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Rašomos Mašinos

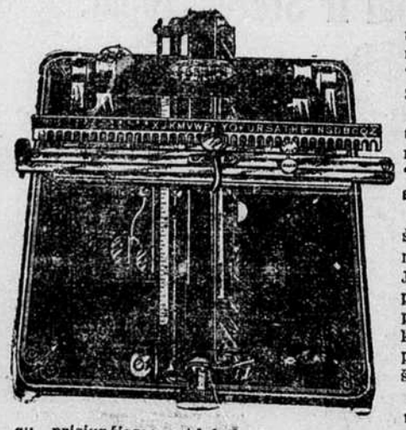

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jąja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Woodgat.	
Phone Canal 1208	Tel. Austin 737
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėlioms	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo

(Knyga Išrodanti Paslaptis Magikų).

Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukišo į pragobėlio magiko kišenių.

Užtai nesiduok, bent ant toliau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptįs šviesoje mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapių, kaina su prisiuntimu į namus tiktai ..... 60 centų.

Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis Adresas:

M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street, :: Chicago, Illinois

Dabar Jau Galima
Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicagą kaštuoja $71.00

Išvažiuoti iš Chicagos į Petrogradą (Peterburgą) $64.60

Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausit

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago.

KATALIKAS ALD

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENĖS,
Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė
REIKALAUKITE KATALOGO
Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD 3249-53 South Morgan Street ALD
CHICAGO, ILL., U. S. A.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Piet-rytinis kampas Emerald ave. ir 33-čios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam bizniui. Parsiduoda už $3,500.00

3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parsiduoda už $950.00

3012 Emerald ave. $650.00

3020 Emerald ave. $675.00

3024 Emerald ave. $675.00

3040 Emerald ave. $700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Ar jųs žinote, kad šitie lotai, yra tris sykius vertesni už lotus ant Kedzie ave. ir 38-tos gat., už kuriuos ten moka žmonės po $800.00

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Įsteigta 1893 metuose.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU
Nama arba Lota
Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai;
Įsuriti savo Turta, Išdirbti Raštus,
TAI EIK PAS
J. J. Hertmanowicz
3133 EMERALD AVE.

DIDŽIAUSIS PIGUMAS.

Parsiduoda du nauji muriniai namai po 3 pagyvenimus, pigiai ir ant labai gerų šlygų. Kas turi mažai pinigų ir nori pirkti namą, gali nupirkti su mažu įmokėjimu, o likusią sumą išmoka pati randa. Randos atneša daugiaus negu $80.00 į mėnesį, geroje ir gražioje vietoje, lietuvių apgyventa. Neperleiskite progos. Kreipkitės į

A. OLSZEWSKIO BANKĄ,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.

Mes duodame visokius darbus jų ieškantiems.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant $150 iki $1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po $6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Gyvenimo telefonas Drover 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Mes žinome, kad lietuvės moterįs daznai nusiskundžia, negalinčios gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atsišaukite pas mus, gausite viską; žolių, lašų ir visko, ko jųs negaunate anglų aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisiųskite 2c markę.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS
3601 S. Halsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA! Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkelisiujantiems lietuviams. Sudėjo V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai.....75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokį knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.